Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

K vývoji speciálního školství v Kolíně

Andrea Puldová

Bakalářská práce

2015

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Andrea Puldová**
Osobní číslo:	**H12446**
Studijní program:	**B6107 Humanitní studia**
Studijní obor:	**Humanitní studia**
Název tématu:	**K vývoji speciálního školství v Kolíně**
Zadávající katedra:	**Katedra věd o výchově**

Zásady pro vypracování:

1. co je to speciální pedagogika, speciální škola (obecně)
2. vznik speciálního školství v Kolíně (historie, formace)
3. zakladatelé, pedagogický sbor (F. Kopáček, P. Kratochvíl atd.)
4. průběh výuky (zahrnutí praxe)
5. doplněk - empirický výzkum (rozhovor)

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FISHER, S.Speciální pedagogika. 1. vyd. Praha: Triton, 2008. 205 s. ISBN 978-80-7387-014-0.
SLOWÍK, J. Speciální pedagogika. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 160 s. ISBN 978-80-247-1733-3.
ŠAUEROVÁ, M. Speciální pedagogika v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 978-80-247-4369-1.
VALIŠOVÁ, A. a kolektiv. Autorita ve výchově: vzestup, pád, nebo pomalý návrat. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-857-3.
Prameny:
Státní okresní archív Kolín (Fond okresního školního výboru, jednání městské rady, novinové výtisky)
Kronika ZŠ, MŠ a PŠ Kolín

Vedoucí bakalářské práce: **prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.**
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce: **28. května 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. března 2015**

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
532 10 Pardubice, Studentská 84

L.S.

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

Ing. Jaroslav Myslivec, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2014

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 4. 3. 2015

Andrea Puldová

Poděkování:

Především bych chtěla poděkovat svému vedoucímu mé bakalářské práce prof. PhDr. Karlu Rýdlovi, CSc. za jeho drahocenný čas, rady, připomínky, správné nasměrování a pomoc při vedení práce.

Také děkuji ředitelce ZŠ, MŠ a PŠ Kolín Mgr. Ladislavě Vavrincové za ochotu a vstřícný přístup při práci s Kronikami školy.

Děkuji i své rodině a přátelům za jejich podporu, dodání sil, cenné rady a pomoc při psaní bakalářské práce.

Anotace

Práce je věnována samotnému vzniku Pomocné třídy (školy) v Kolíně, jejímu vývoji, formaci, až k dnešní podobě ZŠ, MŠ a PŠ Kolín.
Zaměřuji se na změny vnímání veřejnosti na speciální školství, růst počtu žáků, pomoc a dary, zainteresovanost pedagogických pracovníků, cíle výchovy a vzdělávání pro speciální pedagogiku.
Samostatnou část práce tvoří kapitola o zakladateli a nejzasloužilejší osobnosti pro vznik speciálního školství v Kolíně Františku Kopáčkovi.

Klíčová slova

Pomocná třída, pomocná škola, Kolín, žák, pedagog

Title

The development of special education in Kolín

Annotation

The work deals with origin of auxiliary class (school), development, formation to the present form – ZŠ, MŠ and PŠ Kolin.
I focus on changes in public perceptions of special education, increasing the number of pupils, help and donation, involvement of teaching staff, aims of special education.
Single part of this work is a chapter about the founder and the most important person for the formation of special education in Kolin – František Kopáček.

Key words

Auxiliary class, auxiliary school, Kolin, pupil, teacher

Obsah

1 Úvod ... 1
2 Vznik speciální školy v Kolíně ... 3
2.1 K historii vzniku ... 3
2.2 Chod pomocné třídy (školy) v Kolíně ... 4
2.2.1 Školní léta 1913–1933 ... 4
2.2.2 Školní léta 1933–1938 ... 12
2.2.3 Školní léta 1938–1945 ... 17
2.2.4 Školní léta 1945–1950 ... 20
2.2.5 Školní léta 1950–1971 ... 23
2.2.6 Školní léta 1971–1973 ... 36
2.2.7 Školní léta 1973 – 2000 ... 38
2.2.8 Novodobá podoba zvláštní školy ... 44
3 Dnešní podoba ZŠ, MŠ a PŠ Kolín ... 46
3.1 Charakteristika dnešní podoby školy ... 47
3.2 Základní výchovně vzdělávací cíle školy ... 48
3.3 Další aktivita školy ... 49
3.4 Poradenství v rámci školy ... 50
4 František Kopáček ... 51
5 Závěr ... 53
6 Seznam použité literatury a pramenů ... 55
7 Seznam příloh ... 56

1 Úvod

„Má-li se člověk stát člověkem, musí se vzdělat.“ (Jan Amos Komenský)

Již od nejstarších dob jsou patrné počátky zaměření na handicapované děti či dospělé, jelikož poutali pozornost společnosti. Postupem času se přístup pozvolně měnil a humanizoval se. V minulých staletích se kladl důraz spíše na teoretické otázky, teprve až v 18. a 19. století započala péče v širším měřítku a v posledních 150 letech se rozvinula do velkolepého rozsahu a stala se samostatným výchovně – vzdělávacím působením.[1] Největší rozkvět pocítila speciální pedagogika v druhé polovině 20. století díky rozmachu medicínských, elektrotechnických a elektronických oborů. Podstatné místo pak náleží speciální výchově (od dětí po starce) s cílem začlenit všechny (u kterých je to alespoň nějak možné) do společnosti tak, aby v ní mohli fungovat.[2]

K mému tématu bakalářské práce mě silně motivovala vykonaná praxe v dnešní ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, kterou jsem absolvovala v letním semestru roku 2014. Díky mým vlastním zkušenostem a ochotným pedagogickým sborem (především zodpovězení mých dotazů ředitelkou pí. Ladislavou Vavrincovou) se stala má práce bohatší a prohloubenější.

Cílem mé bakalářské práce bylo se zaměřit a podrobně přiblížit vznik a vývoj speciální pedagogiky v mém místě bydliště – Kolín, založení zdejší pomocné třídy (školy), její vývoj a formace až po dnešní podobu. Neopomenout ani významné osobnosti a události, které se na vývoji speciálního školství v Kolíně podílejí. Práce do jisté míry přibližuje celospolečenskou problematiku postižených nebo znevýhodněných osob.

Práce je rozdělena do 4 částí, obsahuje několik příloh (tabulky, články, obrázkový materiál), které dodají práci na komplexnosti a přehlednosti.

---

[1] MONATOVÁ, Lili: Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska. 2. vyd. Brno: Paido, edice pedagogické literatury, 1998. 85 s. ISBN 80-85931-60-5.

[2] PRŮCHA, Jan: Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 272 s. ISBN 80-7178-399.4.

První část je věnována nejstarší části neboli historii vzniku pomocné třídy (školy), kde se zaměřuji na prvotní myšlenky, plány, formace a důležité osobnosti, které se na vzniku školy podíleli.

Druhá část pojednává o vývoji a chodu školy vždy v nějakém časovém úseku pro větší přehlednost. Důraz je zde kladen na vnitřní i vnější změny, politickou situaci, dopad světových válek nejen na společnost, ale i školu, na její další formaci a rozšiřování se.

Třetí část se zaměřuje na novodobou podobu školy a pomalu přehází až k dnešní podobě, kdy složení, funkce a chod školy je dopodrobna rozebrán, aby byly podtrženy obrovské změny, které v tomto odvětví nastaly, a pokrok byl jednoznačně patrný.

A poslední kapitola této práce je věnována tomu nejzasloužilejšímu ze všech – Františku Kopáčkovi, jakožto zakladatelovi, třídnímu i řídícímu učiteli a autorovy Kroniky pomocné třídy (školy) v Kolíně, díky které máme přístup k veškerým těmto cenným historickým informacím.

2 Vznik speciální školy v Kolíně

2.1 K historii vzniku

Zprvu nemůžeme mluvit o vzniku školy jako takovém, nýbrž o založení pomocné třídy v Kolíně a to k datu 10. 12. 1912. Zakladatelem jest František Kopáček (příloha č. 1.1), nejzasloužilejší učitel pomocné třídy, poté i řídící učitel pomocné školy v Kolíně[3], který začal psát i samotnou kroniku (příloha č. 2) o vzniku a vývoji speciální třídy.

O založení speciální třídy se začalo jednat již v roce 1909 v místní školní radě, kdy měla být třída určena pro děti méně nadané, v duševním vývoji opožděné a lehce slabomyslné. Na školní radě byly usneseny přípravné kroky, kvůli kterým se otevření speciální třídy odložilo. Teprve v době, kdy v Kolíně vznikla Okresní komise pro péči o mládež, nápad se mohl začít realizovat.

Již v první schůzi dne 8. 12. 1911 zvoleného správního výboru se stanovil program činnosti spolku. V prvé řadě p. Josef Tůma (správce školy ze Štítar) navrhuje zřízení pomocné školy v Kolíně. Jeho návrh byl přijat jednomyslně a byly stanoveny přípravné programy pro právě zřízený pedagogický odbor, kterého byl členem Okresní školní inspektor Josef Chmelař, správce školy Josef Tůma. MUDr. Josef Steppan a Vilém Kraus a učitelé Vojtěch Vlach a František Kopáček.

Ve schůzi správního výboru dne 25. 6. 1912 bylo přijato toto usnesení:

1. Buď v Kolíně zřízena jedna třída pomocné školy od 1. 9. 1912.
2. Místní školní rada buď požádána, aby dle svého vynesení ze dne 4. 7. 1909 čís. 1796 vykázala jí místnosti a navrhla, ku které obecné škole má býti přičleněna.

Na schůzi bylo také sděleno, že finanční náklad náklady na zřízení pomocné třídy budou zajištěny ze strany Okresního výboru a Okresního zastupitelstva kolínského. Místní školní rada dne 28. 8. 1912 čís. 168/5 vykázala místnost v obecné škole na Pražském náměstí v Kolíně a zaslíbila hradit věcné náklady. Osobní náklady budou hrazeny ze strany Okresní komise.

[3] František Kopáček = zakladatel, učitel a ředitel Pomocné školy (třídy), v práci samostatná kapitola č. 4

Zemská školní rada dne 18. 11. 1912 schválila žádost Okresní komise pro péči o mládež, aby při obecné škole západního obvodu v Kolíně byla zřízena a ihned otevřena pomocná třída pro děti neplnosmyslné obojího pohlaví a rovněž schválila, aby na škole působil pedagog František Kopáček, učitel z obecné školy v Týnci nad Labem, který má zkoušku z vyučování dětí neplnosmyslných (příloha č. 10).
Zároveň zemská školní rada schválila statut a učební osnovy pomocné třídy.

Výuka v pomocné třídě započala dne 10. 12. 1912. Zahájení se účastnil okresní školní inspektor a někteří členové správního výboru Okresní komise.
K prvnímu dni bylo k výuce přihlášeno 17 žáků (10 chlapců, 7 dívek). Další návštěvu provedl školní inspektor dne 28. 7. 1913 (příloha č. 11).

Udělená třída nevyhovovala požadavkům třídy speciální, byla situovaná až v 2. poschodí a vybavenost byla také nedostačující. Byly zde umístěny staré a nevyhovující lavice, stará školní tabule, nedostačující stav školních pomůcek.
Správcem pomocné třídy byl od počátku Jan Krčík, řídící učitel obecné školy západního bloku v Kolíně. Třídním učitelem se stal František Kopáček, který počal vyučovat i katolickému náboženství.
Školní rok byl ukončen dne 15. 7. 1913.[4]

2.2 Chod pomocné třídy (školy) v Kolíně

2.2.1 Školní léta 1913–1933 (20. výročí založení pomocné třídy/školy) (nejzásadnější léta pro formulaci školy)

V těchto školních létech začínal školní rok vždy v první polovině září (17, 18 či 19. 9), až v roce 1920 začal školní rok ke dni 1. 9, jak je běžné doposud a končil dne 19. 7 až do roku 1918, poté běžně končil školní rok dne 28. 6, akorát v době II. světové války datum konce školního roku nebylo pevně dané. Jelikož šlo o první pomocnou třídu v kraji, stávala se středem pozornosti dalších orgánů. Třídu navštívil například školní inspektor p. Bohdan Tyšler za doprovodu tamního učitele pomocné třídy Josefa Brouska. Od té doby navštěvovala školní inspekce pomocnou třídu minimálně jedenkrát za školní rok. Také chovanci IV. ročníku státního ústavu učitelského z Kutné Hory navštívili pomocnou třídu v Kolíně. Zájem projevili i

[4] Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07, str. 3-6

zástupci městské rady z Kutné Hory či dokonce universitní profesor p. František Čada, který vyslovil své uznání a díky za péči těmto dětem.

Místní školní dozorce p. lékárník Mg. Th. Otakar Storch měl na starosti potřebné zařízení pro plnohodnotné vyučování ve speciální třídě. Díky jeho přičinění pořídila místní školní rada nový nábytek (tabule, lavice, stůl, skříně, pracovní stůl, hoblovací stolice a nářadí pro ruční práce). Bohužel s umístěním třídy v 2. poschodí nic nezmohl.[5] Za doby 1. Světové války musel učitel František Kopáček hned po vyhlášení mobilizace (26. 7. 1914) nastoupit do vojenské služby. Jeho zástupcem se stal učitel z východního obvodu Kolín Josef Zach, který také vykonal zkoušku pro vyučování v pomocné škole. V pomocné třídě se vyučovalo katolickému náboženství, které momentálně vyučoval Miloš Snopek. Výuka náboženství byla součástí výuky a vyučovala se každý školní rok.

Jelikož v době války byla budova západní školy zabrána pro vojenskou nemocnici, byla obecná škola přemístěna do budovy bývalé továrny Feldmannovy a speciální třída do dvou malých, naprosto nevyhovujících místností v budově městského muzea a to až do dne 27. 2. 1925[6]. Po celou tu dobu učitelé i úřady bojovali za pomocnou třídu a nedopustily její zrušení. Dokonce na schůzi správního výboru Okresní komise pro péči o mládež dne 19. 9. 1915 byl čten přípis České zemské komise, který vyslovuje veliké díky a uznání za udržení chodu speciální třídy v Kolíně i přes nesnadnou cestu za válečného období a žádá, aby svou činnost nadále zachovala a vydržela prozatímní a nevyhovující prostory.

Dne 1. 6. 1917 musel i učitel Josef Zach odejít na vojnu a učitelkou pomocné třídy se stala p. Anna Zachová.[7]

V roce 1917 došlo k výrazným změnám v učitelském sboru až do dne 1. 2. 1919, kdy se vrátil p. Josef Kopáček a začal znovu vyučovati. Za jeho třídnictví byl do provizorních místností konečně přistěhován i další nábytek a pomůcky, takže se mohly znovu obnovit hodiny ručních prací, které byly pro děti velmi prospěšné.[8]

Dosud učitel pomocné třídy dostával každý rok dovolenou ze svého definitivního místa, aby mohl učit v pomocné třídě s tou podmínkou, že bude platit svého zástupce. Tyto platy zástupců hradila Okresní komise pro péči o mládež. Avšak 4. 10. 1919 Okresní školní rada v Kolíně oznámila Okresní komisi, že zemský správní

[5] Str. 7-8
[6] Str. 9
[7] Str. 10
[8] Str. 12

výbor v Praze je ochoten svolit k tomu, aby na účet okresních fondů byly hrazeny náklady substituce učitelů, kteří využívají své dovolené k tomu, aby mohli vyučovati v pomocné třídě či škole. Přestává tedy povinnost Okresní komise, aby platila za učitele pomocné třídy Františka Kopáčka substituční výlohy.[9]

Ve školním roce 1920/1921 byla obecná škola západní v Kolíně znovu navrácena do svých původních prostor. Začalo se tedy požadovat o navrácení i speciální třídy do těchto prostor, avšak nebylo žádosti vyhověno, protože celé 2. poschodí obecné školy západní připadlo obchodní akademii.

Učitel pomocné třídy p. František Kopáček byl zvolen jednatelem Okresní komise, čímž se dostává pomocná škola do toho nejužšího styku se spolkem, tedy ku prospěchu škole. Roku 1922 při jarní valné hromadě Okresní komise pro péči o mládež byly změněny stanovy spolku a byl přijat nový název „Okresní péče o mládež“ v Kolíně. Díky těmto stanovám se spolku značně rozšířila a prohloubila působnost. Poměr k pomocné škole se nezměnil.[10]

Ve školním roce 1923/24 nastaly změny ve výuce náboženství. Bylo vyučováno náboženství katolickému, náboženství československému a náboženství českobratrskému. Dne 17. 9. 1923 dekret Zemské školní rady jmenoval učitele Františka Kopáčka definitivním učitelem obecné školy ve Štítarech, přičemž zůstává i učitelem pomocné třídy v Kolíně. Dne 26. 9. 1923 ministerstvo školství a národní osvěty vydalo nové tiskopisy pro třídní knihu škol pomocných, dne 30. 9. 1923 vydalo předpis o způsobu přijímání žáků do pomocných tříd a dne 5. 10. 1923 vydalo předpis o vydávání školních zpráv na pomocných školách, které budou zatím vydávány pouze dvakrát do roka, pololetně.[11]

Na jaře roku 1924 pomocnou třídu navštívili dokonce učitelé z okresu hlohoveckého, který se nachází na území Slovenska, a to i se svým školním inspektorem. Tato návštěva žádala vysvětlení od třídního učitele o významu a způsobu vyučování na této škole, jelikož nechápali její podstatu.[12]

Dne 7. 2. 1925 navštívil pomocnou třídu školní inspektor p. Václav Hrubý a díky jeho zákroku byla pomocná třída 27. 2. 1925 konečně nastěhována zpět do budovy obecné školy západní v Kolíně. Dokonce byly pomocné třídě uděleny 2 místnosti, pro samotnou učebnu a pracovnu. Dalším pozitivem bylo, že šlo o

[9] Str. 13
[10] Str. 15
[11] Str. 17
[12] Str. 18

umístění v přízemí budovy. Další vzácnou návštěvou byli i učitelé z Podkarpatské Rusi.

Na jaře 1925 byla zvolena nová místní školní rada, kde pomocnou třídu zastupoval učitel p. František Kopáček. Dále na valné hromadě Okresní péče o mládež byla usnesena žádost na zemskou školní radu a zemský správní výbor, aby se pomocná třída stala samostatnou pomocnou školou, dále se na této valné hromadě rozhodlo, že okresní školní inspektor p. Václav Hrubý se stává předsedou spolku.[13]

Učitel František Kopáček se stal na obecné škole ve Štítarech přebytečným, nastoupil na nové místo učitele na obecné dívčí škole severního obvodu v Kolíně, avšak nadále zůstává v pomocné třídě.

Tento školní rok ministerstvo školství a národní osvěty věnovalo pomocné třídě 700 Kč.,- na zakoupení školních pomůcek.

Dne 28. 6. 1925 zemská školní rada a zemský správní výbor nepovolil osamostatnění pomocné třídy a dne 20. 4. 1925 ministerstvo školství a národní osvěty vyslovilo doporučení o zařízení knihovny pouze pro speciální třídu, kde bude rozdělena žákovská a učitelská část a uloženy speciální pomůcky. Ministerstvo upozorňuje, že jde o speciální požadavky, jelikož nejde o školu obecnou, nýbrž pomocnou, kterou opovažuje za školu zvláštní, odlišnou od škol obecných. Na toto doporučení reagovala místní školní rada a uvolnila pro zařízení knihovny 5 000 Kč.,-.[14] V knihovně bylo uloženo několik děl jak pro děti, tak pro učitele. Knihy pro žáky pomocné třídy byly většinou obrázkového charakteru nižších stupňů. Tyto knihy se domů nepůjčovaly, byly dětem pouze předkládány k prohlídce před vyučováním, o přestávkách nebo po vyučování. Díky této možnosti se žáci dostali i dílům nejdražším.[15]

O celkové dění v pomocné třídě se zajímalo čím dál tím více osob, ať už šlo o učitele, vlivné osoby či lidi zcela mimo obor. Třída tímto sílila a dostávala tím větší šance pro další a hlubší rozvoj. Dokonce 11. 3. 1926 inspektor p. J. Zeman označil tuto třídu za nejpěkněji vypracovanou a umístěnou v celých Čechách.[16] Na jeho doporučení se začalo znovu řešiti osamostatnění pomocné školy, avšak zemská školní rada opět žádosti nevyhověla. Jako důvod uvedla, že „jde jen o jednu třídu a není tu tedy podmínky stanovené v odst. 9 výnosu bývalého ministerstva kultury a

[13] Str. 19-20
[14] Str. 21
[15] Str. 32
[16] Str. 22

vyučování ze dne 7. 5. 1907[17], jednak také proto, že by se znesnadňoval přechod dětí neplnosmyslných z normální školy do třídy pomocné, jakož i návrat dětí, jichž vlohy se dostatečně nerozvinuly, z třídy pomocné do normální“. Navíc počet pomocných škol jednotřídních se osvědčil, vznikly třídy například v Kutné Hoře, Chrudimi, Klatovech, Vysokém Mýtě aj.[18]

Od roku 1927 začíná být kronika psána jiným způsobem a více dopodrobna. Objevují se tu již zmínky o průběhu výuky, dotacích, darech, akcích školy a zdravotním stavu žactva i učitelů. Díky těmto poznatkům si můžeme udělat lepší obrázek o chodu školy, jak z vnějších, tak i vnitřních záležitostí.

O prázdninách místní spolek Červeného kříže společně s Okresní péčí o mládež uspořádal dětskou prázdninovou kolonii v Přibyslavi, které se zúčastnilo 5 dětí z pomocné třídy. Tento pobyt ve zdravé přírodě byl dětem velice prospěšný a motivující. Poté se tato prázdninová kolonie konala každý rok.

Od roku 1927 byla zvolena za řídícího učitele p. Petronela Frmalová, avšak jen na krátkou dobu. Dne 1. 12. 1927 se stal řídícím učitelem obecné školy a zároveň správcem pomocné třídy p. Josef Vaníček z Červených Peček.[19] Učitelem pomocné třídy byl stále František Kopáček, který byl dne 15. 3. 1927 zvolen za učitelstvo školního okresu kolínského členem Okresního sboru Léčebného fondu státních zaměstnanců a učitelů a dne 30. 3. 1927 Okresní školní výbor v Kolíně vyslovil „pochvalné uznání za horlivou a úspěšnou činnost školní“. Tento rok bylo od místní školní rady opět uděleno 5 000 Kč.,- na doplnění školních pomůcek. Veškeré školní potřeby (učebnice, sešity) dostávají žáci v pomocné třídě zdarma.

Tento rok dostala pomocná třída několik darů (příloha č. 12), na Vánoce to bylo cukroví pro děti, dále od místního Krejcarového spolku zdarma polévku pro chudou mládež, tedy i pro děti z pomocné třídy.[20] Cenný dar byl udělen ministerstvem školství a národní osvěty, které darovalo 1 soubor pomůcek ke zkouškám inteligence dle stupnice Fermanovy s 20 zápisníky.[21]

Vysoký zájem a obdiv pomocná třída opět vyvolala u inspektora p. Julia Igora Husnay z Podkarpatské Rusi, který se chtěl o pomocné třídě dozvědět co nejvíce, jelikož u nich ještě žádná taková instituce nevznikla.

[17] čís. 34481 ex 1906
[18] Str. 23
[19] Str. 29
[20] Str. 30
[21] Str. 32

Dary nebyly pomocnou třídou pouze přijímány, ale také udělovány. Tento rok bylo menšinové mateřské škole v Rejdicích věnováno několik hraček, které vyrobili žáci pomocné třídy.[22]

Inovací byla výuka ženských prací, kterých se účastnily některé žákyně pomocné třídy (4 dívky) společně s III. A IV. třídou obecné školy. Další novinkou byli žákovské výkazy, které byly opatřeny i fotografií žáka.

Rodiče žáků pomocné třídy byli velmi pohotový, navštěvovali třídu často, dokonce se i účastnili samotné výuky, informovali se o chování a prospěchu žáků, dále si nechávali poradit, co s dětmi dál (umístění v dětských ústavech, zdravotní opatření aj.). Díky těmto zájmům se škola dostávala čím dál tím víc do povědomí ostatních s kladným ohlasem.[23]

Důležité je i to, že učitelé mají v patrnosti i žáky, kteří již školu opustili a pokud mají možnost, snaží se sledovat jejich osudy a pomáhat jim, některým žákům jsou umožněna i pracovní místa u mistrů, aby se vyučili řemeslu. Žáci se do školy opravdu rádi vracejí, chodí na návštěvy a radí se s učiteli.[24]

Od roku 1928 spolek Československého Červeného kříže uhradil dětem pomocné třídy příspěvek, aby se mohly stát členy dorostu Československého Červeného kříže. Tímto řída začala dostávat zdarma časopisy „Lípa“ a „Radost“ a účastnila se různých výletů. Pomocná třída opět obdržela příspěvek od místní školní rady v hodnotě 5 000 Kč.,- na školní pomůcky. Učebnice a sešity dostávají děti stále zdarma.[25]

Dne 6. 9. 1928 ministerstvo školství a národní osvěty vydalo nové osnovy pro školy pomocné na dobu 3 let. Rozvrh vyučovacích hodin byl tedy pozměněn.

Od 13. 2. do 3. 3. 1929 byly všechny školy uzavřeny kvůli velikým mrazům a nedostatku paliva.[26]

Dne 24. 5. 1929 se zastánci pomocného školství konečně dočkali zákonu o pomocných školách[27], který postaví toto školství na právní základ a učitelé budou právně zabezpečeni.[28]

---

[22] Str. 31
[23] Str. 32
[24] Str. 38
[25] Str. 35
[26] Str. 36
[27] č. 86. Sb. z. a nař.
[28] Str. 39

O prázdninách roku 1929 na základě §20. zákona o pomocných školách (třídách)[29] podala místní školní rada žádost k zemské školní radě v Praze o zveřejnění pomocné třídy v Kolíně a současně žádá, aby pomocná třída byla přeměněna v samostatnou školu pomocnou. Zveřejnění pomocné školy bylo vyhověno zemskou školní radou dne 26. 11. 1929[30], která proměňuje zdejší pomocnou třídu dosud vydržovanou školní obcí za veřejnou třídu pomocnou s platností od 1.9 1929, kdy bude zřízeno i definitivní místo učitelské. Avšak přeměna pomocné třídy na samostatnou školu pomocnou nebyla schválena z důvodů úsporných, tudíž je pomocná třída stále podřízena správě obecné školy západní v Kolíně.[31]

Ode dne 16. do 27. 11. 1929 byla škola uzavřena z důvodu epidemie spály[32] a ode dne 9. do 16. 2. 1930 a ode dne 27. 3. do 6. 4. 1930 byla škola uzavřena z důvodu epidemie záškrtu. V tomto roce dostala pomocná třída spoustu darů, od městské sociální komise obuv, od čsl. Červeného kříže kartáčky na zuby, pasty a mýdla[33], od okresního školního výboru počítadlo, do knihovny přibyla nová díla, z darů byl zakoupen Slabikář pro školy pomocné I.

Prvně v tomto školním roce díky čsl. Červenému Kříži byly děti zavedeny k zubnímu lékaři s tím, že jej teď budou navštěvovat pravidelně.[34]

Dne 2. 5. 1930 byl vyhlášen výnos ministerstva školství a národní osvěty[35] o zřizování a úřadování odborných komisí pro vřazení dětí do pomocných škol (tříd), předsedou této komise se stal řídící učitel obecné školy západního obvodu Josef Vaníček (členem byl i učitel František Kopáček).[36] Tedy učitelskými sbory obecných škol byli navrhnuti žáci, kteří by měli přestoupit ve svůj prospěch do pomocných škol (tříd) a rodičům jmenovaných dětí bylo rozhodnutí ještě písemně oznámeno.[37]

Podle §5. zákona o pomocných školách největší počet dětí v jedné třídě pomocné školy je ustanoven na 20 žáků. Proto podala místní školní rada žádost o zřízení další třídy pomocné s tím, že věcný náklad bude hrazen místní školní radou.[38] Této žádosti vyhověla školní rada v Praze výnosem[39] dne 23. 10. 1930 a zřídila druhou postupovou pomocnou třídu veřejnou při obecné škole v Kolíně s platností od

[29] čís. 86. Sb. z. an. z r. 1929
[30] čís. I – 1175 ai 11929, čís. z. š .r. 90.020. ai 1929 dle §u 20. zákona z 24. 5. 1929, čís. 86. Sb. z. an.,
[31] Str. 41
[32] Str. 41
[33] Str. 42
[34] Str. 45 - 46
[35] čís. 58.464 – I
[36] Str. 47
[37] Str. 53
[38] Str. 47 - 48
[39] čís. I –1175/2 ai 1929 č. z. š. r. 132.987 ai 1930 dle §12. zákona z 24. 5. 1929 čís. 86. sb. z. a. n.

1. 9. 1930. Od téhož data bylo pro tuto druhou třídu pomocnou vymezeno definitivní učitelské místo. Realizace vyučování v obou třídách počalo dne 1. 1. 1931.
V nové třídě začal vyučovat p. Pavel Kratochvíl (příloha č. 1.2), učitel ze Starého Kolína.[40]
Od školního roku 1930/1931 se začala zveřejňovat i docházka dětí z pomocné třídy. Nepřítomnost byla rozdělena na hodiny omluvené a neomluvené. Zajímavé je, že žáci neměli neomluvených hodin.

Školní zemská rada v Praze dle zákona[41] povolila výnosem[42] z 9. 9. 1931, aby se pomocné veřejné třídy (dvě) při obecné smíšené škole západního obvodu v Kolíně zřízené jejím vynesením[43] z 26. 11. 1929, pokud se týče vynesením[44] z 23. 10. 1930, přeměnily v samostatnou veřejnou pomocnou školu o dvou třídách postupných s právní platností od 1. 10. 1931.[45]
Dekretem[46] zemské školní rady ze dne 5. 4. 1932 byl ustanoven zatimní řídící učitel František Kopáček definitivním řídícím učitelem při veřejné pomocné škole v Kolíně od 1. 7. 1932 a tohoto dne na své místo nastoupil, avšak zároveň stále vyučoval v I. třídě pomocné.[47]

Osamostatnění pomocných tříd bylo ku prospěchu, škola se dostávala do povědomí okolí, knihovny se neustále rozšiřovali a o různé dary nebyla nouze. I zájem rodičů se neustále prohluboval, navštěvovali školu pravidelně a zajímali se jak o zdravotní stav svých dětí, tak i o jejich prospěch. Každým rokem se konala schůze Odborné komise pro vřazení dětí do pomocné školy. Navřeny byly vždy děti dle stránky duševní a zdravotní. Rodiče vesměs po náležitém vysvětlení s komisí souhlasili.[48]

Jelikož ve školním roce 1932/1933 bylo zapsáno 47 žáků, zemská školní rada v Praze povolila výnosem[49] dne 19. 9. 1932 zřízení III. postupné třídy a tím i jedno místo učitelské, na které nastoupila Marie Kohoutová (příloha č. 1.3), učitelka ze Starého Kolína. K realizaci došlo vynesením[50] okresního školního výboru v Kolíně

[40] Str. 49
[41] §u 12. zákona z 24. 5. 1929, č. 86. Sb. z. a. n.
[42] č. I - 1175/4 ai 1929, č. z. š. r. 97.506 ai 1931
[43] č. I – 1175 ai 1929, č. z. š. r. 90020. ai 1929
[44] č. I – 1175/2 ai 1929, č. z. š. r. 132. 987. ai 1930
[45] Str. 54
[46] čís. II – t6591/2 ai 1931, č. z. š. r. 35176 ai 1932
[47] Str. 60
[48] Str. 61
[49] č. I. – 1103/1 ai 1932, č. z. š. r. 96.365 ai 1932
[50] čís. 5134

ze dne 23. 9. 1932[51]. A až dne 18. 4. 1936 zemská školní rada v Praze přeměnila výnosem[52] III. zatimní třídu postupnou na III. třídu definitivní i s definitivním učitelským místem.[53]

III. třída pomocná byla zřízena namísto dílen pro žáky, jelikož nebylo jiného prostoru, kde by se dala třída zrealizovat. Dílna tedy byla zrušena a po částech rozdělena do tříd.

Dne 10. 12. 1932 učitelský sbor oslavil 20 let výročí vzniku pomocné školy v Kolíně.

Vzácnou návštěvou byla škola poctěna dne 19. 6. 1933, kdy pomocnou školu navštívil pan dr. Jaroslav Hendrych, prezident zemské školní rady v Praze, který projevil vysoký zájem o chod školy a při svém odchodu vyslovil své plné spokojení.

Novinou tohoto školního roku byla tzv. „Půjčka práce“, kdy byla žactvu vysvětlena a zdůrazněna povinnost občanů k státu. Účinek se objevil ihned, děti přinášely různé částky, které si buď vydělaly či získaly odřeknutím pochoutky. Děti ze všech tříd sesbíraly i s přičtením částky z cestovního fondu 200 Kč,- na „Půjčku práce“. Úroky z fondu budou během let přidávány cestovnímu fondu.[54]

2.2.2 Školní léta 1933–1938 (úmrtí prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka)

(zdokonalení chodu školy)

Pro další rozvoj schopností žáků byla zřízena zahrádka na pozemku obecné školy západního obvodu v Kolíně.

K tomuto roku přibyly i další zmínky o oslavách, slavil se 28. říjen – svátek svobody a to již každým rokem (i v letech minulých) za plné účasti všech dětí. Tyto oslavy byly pojaty velmi zodpovědně, děti měli připravená vystoupení a následně se účastnily průvodu městem s vlastnoručně vyrobenými praporky. Další zmíněnou oslavou jsou Vánoce a školní besídka a oslavy narozenin pana presidenta T. G. Masaryka. Tyto oslavy byly přínosem pro všechny strany a konaly se každoročně. Děti se zapojovali do různých akcí a slavností rády, měly připravený program a ze

[51] Str. 62
[52] č. I - 1139/3 ai 1935
[53] Str. 103
[54] Str. 71

svých úspěchů měly radost a přínos nové motivace, pro školu byly tyto akce reprezentací a dalším vštípením do povědomí okolí a samozřejmě i rodičům, kteří byli na své děti pyšné.[55]

Oslavy se rozrůstaly každým rokem, mezi ty nejoslavovanější konané každý rok tedy patří oslava národního svátku dne 28. října, narozeniny prezidenta Osvoboditele a oslavy narozenin prezidentů nadcházejících, Vánoční besídka. Avšak oslav mohlo býti vícero, dle dění b každém školním roce.[56]

Děti byly ve třídě stmeleny, šlo opravdu o výborný kolektiv plný lásky, přátelství, pochopení, lítosti i soucitu. Důkazem toho je, že když se ve třídě mluvilo o dětech, které jsou na tom hůře než ostatní, tedy trpí horším stupněm postižení, či pochází z chudé rodiny nebo dokonce rodinu nemají, ostatní děti začali do školy přinášet své hračky, nastřádané úspory, aby ostatním pomohly.[57]

Na podzim roku 1933 byla zvolena nová místní školní rada a nadále zde zůstal působit z řad učitelů p. František Kopáček, což stále přinášelo své výhody. Další změny proběhly dne 1. 3. 1934, kdy byla jmenována nová komise pro vřazování dětí do pomocné školy (čís. 754), kde jako zástupce pomocné školy byl opět p. František Kopáček.[58]

V tomto školním roce byla nově zavedena samostatná ředitelna a sborovna pomocné školy a ve školním roce 1934/1935 byla pomocné škole přidělena samostatná třída pro chlapeckou dílnu. Díky těmto novým prostorům má již škola vše potřebné pro své plnohodnotné fungování, což se odrazí nejen na kvalitách vnitřních (fungování školy), ale i vnějších (prezentace školy).[59] Bohužel tato dílna vydržela pouze jeden školní rok, jelikož v roce 1935/1936 obecné škole západní Kolín přibyla další třída.[60] Obnovení samostatné dílny proběhlo až dne 1. 1. 1939.[61]

Školu ovšem nepotkávaly pouze milé záležitosti, v noci ze dne 13. na 14. 11. 1934 se do pomocné školy vloupal neznámý pachatel, který se do školy dostal pomocí okna na chodbě. Neznámý zničil psací stůl a odcizil pracovní plášť, vše ostatní zůstalo netknuto. Učitelé se domnívali, že hledal peníze, které naštěstí ve

[55] Str. 76
[56] Str. 110
[57] Str. 81
[58] Str. 80
[59] Str. 88
[60] Str. 99
[61] Str. 136

škole nebyly. Z tohoto důvodu místní školní rada provedla opatření v podobě mříží na okna a zhotovení nového zámku.[62]

V roce 1935 se objevuje první zmínka o přeřazení žáka z pomocné školy do školy obecné. Přesněji šlo o žáka z III. třídy, který byl na návrh třídního učitele přeřazen do V. třídy obecné školy. Poté se tyto návrhy objevovaly častěji (skoro každý rok) a přeřazených žáků do obecné školy hojně přibývalo.

Učitelé pomocné školy nesli vysokou zodpovědnost za své činy a konání v pomocné škole, která byla ale náležitě oceněna a uznána. Za správně vykonávanou profesi vyslovila zemská školní rada v Praze dne 27. 5. 1935 pochvalné uznání řídícímu učiteli p. Františku Kopáčkovi za dlouholeté působení a organizaci pomocné školy v Kolíně.[63]

Prosinec 1935 byl věnován vzpomínkám a oslavám T. G. Masaryka, který byl velmi oblíben jak u učitelského sboru, tak i u dětí, jelikož se vzdal své prezidentské funkce, avšak nadále zůstává v srdcích jako prezident Osvoboditel a jako důkaz zůstával obraz prvního prezidenta republiky jako ozdoba ve školních třídách. Nástupcem se stal jeho žák Edvard Beneš, kdy jeho nástup pomocná škola také řádně oslavila a věřila v něj jako v nástupce a pokračovatele prezidenta Osvoboditele. Důkazem byly oslavy obou prezidentů – bývalého i současného.[64]

I když pomocná škola již plně fungovala, nabírala na síle, mohla se pyšnit plnohodnotnou výukou, výlety, akcemi a oslavami stále některý okruh inteligence nechápal její působení, význam a potřebu. Proto zasloužilý a zkušený řídící učitel p. František Kopáček začal s výkonem přednášek na téma „Příčiny, následky a léčení duchovní úchylnosti mládeže“ od roku 1936. Tyto přednášky se snažil uplatnit na mnoha místech a polopatickým výkladem vysvětlit význam školy a zasvětit do něj okolí. Jeho přednášky vzbudily u posluchačů dvojí ohlas, jak kladný, tak i stále nechápající. [65]

Velké oslavy se konaly dne 6. 6. 1936 jelikož uběhlo 25 let od založení spolku Okresní péče o mládež, který měl zásluhu na zřízení pomocné školy v Kolíně a také položil základ nynější veřejné pomocné školy. Jako poděkování nechal správce školy napsat do spolkového památníku článek o vzniku a vývoji veřejné pomocné školy v Kolíně. Již od vzniku spolku Okresní péče o mládež byl jejím

[62] Str. 95
[63] Str. 96
[64] Str. 100
[65] Str. 108

členem výboru František Kopáček, jemuž byl při této jubilejní oslavě udělen diplom „Čestný diplom za zásluhy v péči o české děti.“[66]

Jak tomu již bývá, není rok plný jen oslav a krásných chvil. Ze školního roku 1936/1937 je zde první zmínka o úmrtí žáka z I. třídy pomocné školy Václava Petrů. Důvodem úmrtí je uvedena dlouhá a těžká nemoc, avšak bez bližší specifikace. Tento fakt je důkazem toho, že děti byly opravdu těžce nemocné a pomocná škola jim byla alespoň lehce nápomocna, i když dle zmínek v kronice se dozvídáme pouze o chodu školy či výuky, ale ne o léčebných procesech, procedurách a postupech. Ale vydedukovat můžeme to, že děti odbornou pomoc vážně potřebovaly a umíraly i v brzkém věku.

V tomto školním roce byl ministerstvem školství a národní osvěty byl vydán dne 8. 2. 1937[67]. vycházkový a výletní řád pro obecné a měšťanské školy, dle kterého se řídila i škola pomocná a přizpůsobovala jej své výlety či vycházky, které byly většinou vykonávány pod záštitou zdravotní kolonie Čsl. Červeného kříže či Ligou čsl. motoristů.[68] Další novinou bylo zavedení školního rozhlasu do obecné školy západního obvodu v Kolíně a tím i do školy pomocné. Slavnostní zahájení školního rozhlasu proběhlo 22. 3. 1937, čímž škola opět získala zkvalitnění svých služeb pro žáky a pro děti to bylo neskutečným zážitkem. Od tohoto roku funguje rozhlas již každoročně.[69]

Školní rok 1937/1938 byl plný smutku. Dne 2. 9. 1937 v ranních hodinách bylo rozhlasem oznámeno velmi vážné onemocnění prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. V úterý dne 14. 9. 1937 ve 3 hodiny a 29 minut zemřel prezident Osvoboditel na zámku v Lánech. Tato zpráva otřásla celou republikou a velký smutek pociťovala i pomocná škola v Kolíně, v kronice Pomocné školy Kolín je smutek popsán takto: *„Bolestnou tíhou dolehl lesklý smutek na naše srdce, že v ranní úsvit podzimního dne se již neotevřely oči toho, který nám slíbil v den svého odchodu z místa ve státě nejvyššího, že se ještě bude na nás dívat, jak to vše povedeme! Utichlo srdce muže, jemuž jsme říkali nejkrásnějším a nejintimnějším jménem na světě: tatíček! “*[70]

Téhož dne se pomocná škola účastnila na shromáždění všech škol a všech občanů na náměstí, kde promluvil k smutné události p. prof. Dr. Rojka. A dne 17. 9.

[66] Str. 113
[67] čís. 13.700 – I
[68] Str. 115
[69] Str. 117
[70] Str. 121

1937 vysílal školní rozhlas mluvu pana ministra školství a národní osvěty dr. Frankeho. Den před samotným pohřbem děti pomocné školy navštívily pomník T. G. Masaryka a položili zde kytičky.

Ve středu 22. 9. 1937 se pomocná škola zúčastnila „veřejné tryzny“ na náměstí kde promluvil o významu zesnulého prezidenta Osvoboditele pan okresní školní inspektor Josef Řehoř a dne 30. 9. 1937 uspořádala obecná škola západního obvodu v Kolíně společně s pomocnou školou svou vlastní „tryznu“ v tělocvičně.

Učitelé ve všech pomocných třídách ještě jednou shrnuli významný život T. G. Masaryka. Z těchto údajů je znatelné, jak moc tížili učitelé, žáci a vlastně všichni občané k tomuto člověku. Učitelé si přislíbili, že budou nadále pracovat a starat se, aby jeho myšlenky, záměry a cíle nebyly nikdy zapomenuty. Jedinou útěchou a nadějí pro ně bylo „jeho dílo“, tedy nástupce prezident Edvard Beneš.

Oslavy narozenin T. G. Masaryka pokračovaly i po jeho smrti. Při vzpomínce k jeho nedožitým 88. narozeninám zasadila pomocná škola dne 5. 3. 1938 v Riegrově ulici 9 lip, z nichž byly 3 pojmenované (T. G. Masaryk, Dr. Edvard Beneš, M. R. Štefánik).[71] O tomto úkonu vyšel i článek (příloha č. 4).

Další novou oslavou v tomto roce byla oslava všech národních škol v Kolíně, při které došlo k vysazení 114 topolů (žáci z pomocné školy vysadili 10 topolů) u řeky Labe a tuto alej pojmenovaly „Alej prezidenta Osvoboditele.“[72] (příloha č. 5)

Na základě §86 školního a vyučovacího řádu vypracoval školský sbor plán, jak co nejrychleji a nejbezpečněji vyklidit školní budovu při náhlém nebezpečí. Místní školní rada v Kolíně vynesla dne 18. 5. 1938 čís. 632 směrnice pro školní protileteckou ochranu pro národní školy v Kolíně, které byly schváleny okresním školním výborem dne 13. 7. 1938 čís. 3995.

Děti vnímali bedlivě celou situaci a dění kolem nich, proto samy šetřily a shromažďovaly své malé úspory, aby mohli prospět některé z věcí. Tento rok šetřily především na výlet do Prahy a do Lán (tento výlet se uskutečnil dne 16. 6. 1938) dále, aby si mohly uložit část svých úspor na vkladní knížku nebo přijali hotovost na dárek pro maminku či na zakoupení pohřebního oděvu. Tyto úkony byly srdceryvné a potvrzovaly mravní hodnoty žactva pomocné školy.[73]

[71] Str. 124
[72] Str. 126
[73] Str. 131

2.2.3 Školní léta 1938–1945 (období II. světové války)

Školní rok 1938/1939 nastal s velkými obavami příštích dnů. Tento vliv tlaku, strachu a starostí se odrážel na jistotě učitelů a žáků.

V tomto roce nastalo spoustu státních změn, které měly dopad i na fungování pomocné školy v Kolíně. Státní změny byly v Kronice pomocné třídy (školy) Kolín zapsány takto*: „ze mraků, schylujících se nízko nad naší drahou vlastí, vkliňující se do prostoru sousední říše, zablesklo. Sudetské území, obývané smíšenou národností, soužilo po připojení k velké říši. Smírné vyjednávání s domácí vládou nevedlo k cíli. U nás vyhlášena mobilizace. V Mnichově rada čtyř velmocí: Německa, Itálie, Francie a Anglie rozhodla odstoupiti Sudety sousední říši. Polsko zabralo Ostravsko. Statečná stráž naše, spojenci opuštěna, vzdala se bez výstřelu svých posic. Druhý president Dr. Edvard Beneš opustil domovinu a uchýlil se do ciziny. Státním presidentem po výměně vlád ustanoven Dr. Emil Hácha. Slovensko se osamostatnělo. Ve zmenšeném státu vytvořeny nové hranice a obyvatelům zabraného území bylo dovoleno přestěhovati se na území státní. A tak naši hraničáři i ze Slovenska opouštěli zabrané území a mnoho se jich přechodně ubíralo Kolínem, kde bylo o jejich ubytování i stravování pečováno. Děti všech škol i naše chudé děti přinášely běžencům potravinové i věcné dárky s upřímnou účastí. Mnozí běženci nalezli přímo v Kolíně trvalého zaměstnání.“*[74]

Jako první z ran tohoto období, která zasáhla přímo pomocnou školu v Kolíně, bylo přeložení řídícího učitele p. Františka Kopáčka do trvalé výslužby dne 31. 1. 1939. Žáci a učitelé plni smutku se s ním řádně rozloučili jakožto s prvním učitelem v pomocné škole v Kolíně. Na jeho místo nastoupil dekretem okresního školního výboru jako zástupce a zatimní řídící učitel Pavel Kratochvíl, který byl povolán do výslužby dne 30. 6. 1939.[75] Tímto zásahem vznikly i změny v třídnictví.[76] který byl povolán do výslužby dne 30. 6.

Další rána přišla se dnem 15. 3. 1939, kdy se prezident Dr. Emil Hácha podrobil německé nadvládě. Německé vojsko přicházelo na naše území, Československá Republika zanikla a pomocná škola v Kolíně se stala ubytovnou pro říšské vojsko, od 17. 3. – 30. 3. 1939 se v pomocné škole nevyučovalo.

[74] Str. 137
[75] Str. 148
[76] Str. 138

Tomuto zlému času se musela podřídit spousta záležitostí. Měšťanské školy v Kolíně byly přejmenovány na újezdní a tím se musela změnit i celá již už újezdní školní rada. [77]

Každoroční oslavy se konaly i v tomto školním roce, avšak umírněně tzv. vhodným způsobem.[78]

Ve zmenšeném státě bylo třeba snížit náklady za suroviny do ciziny a hospodárně nakládat s cennými odpady, proto děti z pomocné školy sbíraly, vážily a oceňovaly kovy od pozlátka až k hrubé litině, sklu i kaučuku, které byly při pojízdném sběru odvedeny.[79]

Další změny nastaly i v chodu pomocné školy. Dne 22. 5. 1939 okresní školní výbor[80] nařídil, aby se založilo rodičovské sdružení pomocné školy, od kterého se však nedala očekávat vysoká hmotná podpora, spíše mravní.[81]

Od školního roku 1939/1940 se nesměla psát ani používat Kronika pomocné třídy (školy) Kolín, jelikož byla prohlášena za závadnou. Učitelé se ji snažily schovat, avšak marně a musela být vydána společně s knihami učitelské knihovny. Tyto vzácné spisy měly býti zničeny, avšak nestalo se tomu tak a po dlouhém hledání byla nalezena i tato Kronika pomocné třídy (školy) Kolín a od té chvíle se dále pokračovalo v zápisech, které se věnovali hlavně dopadu zlé doby na chod školy.

Za doby německé okupace veškerý český jazyk musel být ze školy a výuky odstraněn a pomalu se zavádělo německé úřadování. Učitelé museli složit zkoušku z německého jazyka, jinak by přišli o učitelské místo. Školy začaly být zabírány německými vojsky a tak došlo i na pomocnou školu. Pomocná škola byla nejen přestěhována, ale rozštípena do několika různých škol v Kolíně. I. třída pomocná byla přemístěna do ulice Na Hradbách, II. třída pomocná do obecné školy severního obvodu a III. třída pomocná do měšťanské (újezdní) školy na Zálabí. Zde nezůstaly třídy dlouho, jelikož obecná a měšťanská škola potřebovala propůjčené místnosti ve svůj prospěch, konalo se tedy stěhování další. Přestěhovány byly třídy II. a III. Nejprve byla II. třída pomocná přestěhována do dívčí školy severního obvodu a III. třída pomocná do hasičské zbojnice. Když byla úřady zajištěna zálabská škola, byla II. třída umístěna v I. poschodí na Hradbách (synagoga). Toto rozmístění bylo do

[77] Str. 140
[78] Str. 142
[79] Str. 143
[80] pod č.: 3. 257
[81] Str. 146

konce školního roku stále, pomůcky byly uloženy u Křížků ve skladišti, vyřazené „závadné“ obrazy a knihy byly uchovány v zapečetěné místnosti.

Tento chaos ustoupil až 15. 7. 1940, kdy se pomocná škola znovu stěhovala do domů p. Uxy, kde byly pronajaty dva krámy s příslušenstvím a v domě p. Karga také dva menší krámy. V tomto stavu byla pomocná škola opět ve stabilních, nových, světlých a čistých místnostech.[82]

Hned při začátku školního roku 1940/1941 začaly kontroly sílit. Několikrát do roka přišel do pomocné školy oběžník jaké knihy a školní pomůcky musí být prohlédnuty, znovu orazítkovány nebo dokonce vylučovány.

V tomto roce byl zvolen za dozorce nad školstvím pro úchylnou mládež v Čechách PhDr. RNDr. František Štampach, který byl učitelům a sociálním pracovníkům znám z odborné literatury o mládeži úchylné a měli z jeho nástupu do funkce radost, jelikož věřili v jeho pomoc v tak těžké době. PhDr. RNDr. František Štampach navštívil pomocnou školu dne 22. 5. 1941. Jeho návštěva byla sice velmi krátká, ale důležité bylo, že všichni věděli, proč školu navštívil – aby se nemuselo na pomocné škole učit německému jazyku.

O školním roce 1941/1942 není nic známo, v Kronice pomocné třídy (školy) Kolín je zapsáno: „lépe zapomenout“. O roce nadcházejícím, tedy 1943/1944 je pouze připomenuto 30. výročí založení pomocné třídy (školy) spolu s nejzasloužilejším Františkem Kopáčkem a záznam, že učitelský sbor navštívil v Praze kurz nápravné a léčebné pedagogiky a sociální zdravotní péče.[83]

Až v roce 1945 začalo svítat na lepší časy, jelikož v dohlednu byl konec zápasů těžkých bojů. Konečně přišel den 5. 5. 1945 a Osvobození českého národa se stalo skutečností. Po sedmi letech práce a bojů za svobodu vlasti se vrátil i prezident Edvard Beneš na Hradčany.

[82] Str. 150
[83] Str. 153-154

2.2.4 Školní léta 1945–1950 (rok mírový) (poválečné období)

V pomocné škole se začalo vyučovati dne 23. 5. 1945 a to střídavě v jedné zbylé třídě.[84] Od tohoto roku získává Kronika pomocné třídy (školy) Kolín opět na síle.

Dne 18. 8. 1945 přivítali učitelé prezidenta Edvarda Beneše, který zavítal do Kolína. Nejen učitelé, ale i ostatní občané měli z jeho návštěvy velikou radost, jelikož věřili, že s jeho návratem se navrátí i lepší časy a samozřejmě uvnitř byla stále ta víra, že prezident Edvard Beneš je „dílo prezidenta Osvoboditele".

Třídy pomocné školy byly nadále v prozatímních prostorách krámu, jelikož na žádné ze škol nebylo dostatek místa pro pomocnou školu. Avšak bylo slíbeno, že jakmile se místo uvolní, pravděpodobně se přemístí pomocná škola do celého levého křídla měšťanské školy chlapecké v Kolíně.

Žáci mohli opět plně oslavovat veškeré své oblíbené oslavy, k nimž přibyly i další. Dne 17. 10. 1945 se konaly oslavy při příležitosti sjezdu studenstva v Praze a děti všech tříd shlédly povinně film „Vlast vítá", aby dostatečně pochopily celé dění.[85] A oslava dne 3. 5. 1946 prvního výročí květnové revoluce.[86]

Od roku 1945 probíhaly nepřetržitě vitamínové, stravovací a ošacovací akce. Z hygienického hlediska byly prováděny každodenní prohlídky těla a oděvu. Při zjištění příznaků choroby učitelský sbor neprodleně upozorní rodiče žáka. Akce zahrnovaly i lékařské prohlídky, očkování.[87]

Teprve ve školním roce 1945/1946 získáváme zmínku o vydávání vysvědčení a prázdninách. Vánoční prázdniny trvaly od 15. 12. 1945 – 13. 1. 1946. Vysvědčení za 1. pololetí bylo dětem vydáno dne 15. 2. 1946 poslední hodinu při vyučování a pololetní prázdniny trvaly do 19. 2. 1946. V době pololetních prázdnin se pomocná škola konečně přestěhovala do slíbené budovy.

Vzácnou návštěvou byla Američanka Dr. Thomson, která byla přítomna u rozdávání mléka od amerického Červeného kříže pro děti z pomocné školy. V pomocné škole se jé moc líbilo, s dětmi mluvila osobně pomocí překladatelky. Pro

[84] Str. 157 -158
[85] Str. 160 - 161
[86] Str. 163
[87] Str. 176

děti byla tato návštěva nezapomenutelným okamžikem a jako poděkování zaslala škola fotografie tohoto shledání do Ameriky[88] (příloha č. 6)

Po slavných a příjemných chvílích se dostalo i na okamžiky zlé. Již druhé vloupání do pomocné školy se stalo dne 12. 12. 1947, kdy se neznámý pachatel vloupal do ředitelny a odcizil zde 500 Kčs,- a stříbrné hodinky. Zanechal po sobě nepořádek a rozházel veškeré úřední spisy. Dne 24. 3. 1948 se vloupání opakovalo a bylo škole odcizeno 100 Kčs,-. Dále poškodil nábytek a zničil všechny zámky. Tyto případy vyšetřovala kriminální policie, ale marně, neznámý pachatel nebyl dopaden.[89]

Dne 28. 2. 1948 byla ustanovena nová vláda obrozené národní fronty pod vedením Klementa Gottwalda, tudíž i změna ministra školství, kterým se stal univerzitní profesor Dr. Z. Nejedlý.

Každoročně se opakovaly oslavy, aby si děti vštípily do paměti jejich významnost. Dne 14. 2. 1948 byly připomenuty veškeré důležité státní události kompletně, aby je děti uměly pochopit, seřadit a vážit si jich. Při této kompletní slavnosti byly vyvěšeny nové portréty pana prezidenta Budovatele Dr. Edvarda Beneše a generalissima J. V. Stalina.[90]

Aby děti získaly přehled i o školních záležitostech byla dne 22. 4. 1948 upořádána oslava na které byl žákům vysvětlen význam školního zákona a jeho demokratický charakter a to velmi zjednodušeně, aby to dokázaly pochopit i při nízké duševní vyspělosti.[91]

Jedna z nových a důležitých oslav byla Bílá sobota, na které býval prohlášen mír Čsl. Červeného kříže s heslem „Mladí míru, mír mladým“.[92] Dále přibyla oslava dne 1. 9. 1948 „svátek československé školy“, kde byl dětem vysvětlen princip a význam výchovy a vzdělávání.[93]

Dne 7. 6. 1948 se vzdal své funkce prezident Budovatel Dr. Edvard Beneš, tato zpráva opět nebyla potěšující jak pro učitele, žáky či ostatní občany, jelikož v něj vkládali velikou důvěru a naději. Na jeho místo nastoupil po rozhodnutí Národního shromáždění ČSR dne 14. 6. 1949 dosavadní předseda vlády Klement Gottwald. Dne 3. 9. 1948 zemřel druhý československý prezident Dr. Edvard Beneš.

[88] Str. 164
[89] Str. 174
[90] Str. 171
[91] Str. 172
[92] Str. 173
[93] Str. 178

Jeho působení a zásluhy připomněli učitelé dětem a současně projevili upřímnou soustrast.

Tohoto roku musela řídící učitelka pomocné školy Marie Kohoutová složit slib nové vládě obrozené Národní fronty a to do rukou správkyně škol.[94]

Ode dne 3. 1. 1949 se začalo vyučovati dle pětiletého plánu. Od tohoto roku přibylo dalších oslav spojených se státními záležitosti, uctění památky J. V. Lenina, výročí založení Rudé armády.[95] Dne 12. 4. 1949 žáci i učitelé manifestovali za mír celého světa pod heslem: „Do práce za světový mír". Dále následovaly oslavy Květnové revoluce, výročí volby prezidenta, československo – rumunského přátelství.

V roce 1949 navštívila pomocnou školu učitelka M. Dubnová, která přezkoušela řeč žáků a pro jejich nedostatky připravila patřičné cvičení, které pak prováděli s žáky učitelé pomocné školy, nebo podala doporučení na prohlídku odborných profesorů v Praze.[96]

Oslavy a poučování dětí o státních událostech nadále pokračuje. Děti byly nově seznámeny a poučeni o příčinách vzniku II. světové války a o úloze SSSR.[97]

I učitelé se zavázali slibem, že nepoleví v úsilí o výchovu dětí úchylných, že se nadále budou snažit rozrůstat školní knihovnu (především o díla od pedagoga Makarenka a dalších sovětských pedagogů). Mimo to se připojili k závazku učitelů okresu kolínského prostudovat dějiny VKJ[98].

V lednu byly děti poučeny o postupu pětiletého plánu ve výstavbě socialismu v české vlasti.[99]

Dne 8. 3. 1950 se konala schůze učitelů zvláštních škol okresů Kolín, Kutná Hora, Český Brod, kde se zaměřují na platové ohodnocení učitelů. Učitel v lidově demokratickém státě má stát v čele všech veřejných zaměstnanců, jelikož výchova nových generací znamená zvýšení produktivity práce. Učitel je povinen se vzdělávat odborně i politicky, zapojovat se do masové práce (hlavně na venkově), jelikož pouze ve spojení s dělnickou třídou zvítězí.

Při oslavě Bílé soboty bylo vyřčeno heslo: „Do boje za mír, za šťastný domov pracujících". [100]

---

[94] Str. 172
[95] Str. 179
[96] Str. 189
[97] Str. 192
[98] Dějiny VKJ = dějiny mezinárodního komunistického hnutí
[99] Str. 193

Dětem se rozšiřovaly obzory a vysvětloval se význam oslav 1. Máje, význam hesla: „Matka budovatelů bojovnicí za mír“ a především úkoly a cíle mírového hnutí.[101]

2.2.5 Školní léta 1950–1971 (růst školy)

První zmínka o osvobození z vyučování pochází ze dne 6. 9. 1950, kdy se sešla odborná komise, která rozhodla, že 4 žáci pomocné školy budou osvobozeni z výuky kvůli těžkým tělesným a duševním vadám.[102]
Od školního roku 1950/1951 převzala patronát nad pomocnou školou místní skupina čsl. Červený kříž a tím se stali všichni žáci jejími členy.[103]
Od tohoto roku je v Kronice pomocné třídy (školy) Kolín uvedeno i spoustu informací o chodu školy, činnosti žáků a práci učitelů.
Děti byly poučeni o novém školním řádu, byl jim vysvětlen význam I. celostátního sjezdu čsl. obránců míru v Praze, dále byly seznámeny s významem 4. výročí Československo – polského přátelství a spojenectví. Nastaly změny ve vyučování, ruční práce dívčí i chlapecké se začaly vyučovat společně a domácí nauka a vaření odpadlo.

Nová informace se týká brigád žactva. Děti odpracovaly celkem 900 hodin a za tuto práci MNV[104] propůjčil dětem autobus na výlet. Vydělané peníze z brigád byly použity na další školní výlet.[105]
Nový a přínosný zápis se týká hodnocení učitelské práce. Učitelé zvláštní školy zlepšují své kompetence a načítají si odborné knihy našich i sovětských autorů. Vztah mezi učitelem a dítětem je pevný, přátelský a plný důvěry, kterou mají i od rodičů žáků. Snaží se, aby byly děti plně vybaveny po stránce pedagogické, didaktické a úspěšné ve svém budoucím povolaní i ve svém soukromém životě. Chtějí přivést děti na správnou cestu, na cestu v které budou bránit svou vlast a požadovat mír.

---

[100] Str. 194
[101] Str. 195
[102] Str. 198
[103] Str. 199
[104] MNV = místní národní výbor
[105] Str. 200

Učitelé jsou ve své činnosti úspěšní, žáci mají dobré školní výsledky, přeložení do národní školy či do učení je velmi časté.
Učitelé pilně navštěvují stranické školení, pomáhají na brigádách a konají porady, kde společně hledají cesty ke zlepšení své práce.[106]

Dne 28. 11. 1951 otřásla pomocnou školou smutná zpráva, že zemřel zakladatel, nejvýznamnější učitel a ředitel pomocné školy v Kolíně p. František Kopáček.[107]

Školní rok 1951/1952 začal kontrolou učitelského studia. Učitelé mají v povědomí, že jediným vzorem pro jakoukoli školskou práci je SSSR a proto pomocná škola žádá, aby jí byly zpřístupněny sovětské učebnice, učební plány, pomůcky a sovětská literatura.
Tak tedy všichni žáci se sešli na náměstí, kde po nástupu MNV, akčního výboru NF[108], patronátů škol a pionýrů byli rodiče a ostatní občané seznámeni s hlavními úkoly pomocné školy v novém školním roce a jak budou učitelé společně s žáky bojovat za mír a socialismus.

Učitelé prohlubovali své pedagogické znalosti po celou dobu. Začali velmi často docházet na přednášky vlivných a známých osobností (Pavlov: Nervová soustava), četli odborné časopisy a knihy, navštěvovali stranické školení, pomáhali na brigádách a na poradách diskutovali svou práci.[109]

Následující školní rok započal setkáním a diskusí mezi učiteli a rodiči žáků. Na poradě byl zas rozebrán článek z Rudého práva „Do nového školního roku“, jelikož podle slov K. Gottwalda jsou právě učitelé tím rozhodujícím činitelem v boji o novou školu, v jejich rukách je duše a vývoj naší mládeže. Učitelé přislíbili, že v dětech budou pěstovat a rozvíjet nejlepší lidské vlastnosti: poctivost, čestnost, odvahu, smysl pro družnost, lásku k práci jakožto tvůrkyni všech hodnot.
Učitelé pomocných škol začali provádět také hospitace na jiných školách, které přinesli cenné informace k debatám týkajících se výchovy a vyučování dětí opožděných.[110] Začali absolvovat spoustu kurzů, např.: Marie Najbrtová (příloha č. 1.4) kurs Tělesná výchova, František Vašek kurs logopedie a Marie Kohoutová má na starost správu školy. Dále zvýšili svou pozornost na některé z odborných hovorů: O polytechnické výchově, Školský rozhlas, Branná výchova na škole, Vlastenecká

[106] Str. 201
[107] Str. 204
[108] NF = národní fronta
[109] Str. 207
[110] Str. 211

výchova, Za socialistický obsah naší tělesné výchovy a sportu, Co je nového v sovětském školství, Nervosní děti a jejich výchova, Zvýšené požadavky na brannou výchovu, Zprávy o dětech, které po druhé opakují touž třídu, Školský zákon.[111]

Dne 5. 3. 1952 zemřel J. V. Stalin, největší osobnost všech dob a národů. A chvíli poté smrt i našeho prvního dělnického prezidenta K. Gottwalda. Pomocná škola vyslovila čest památce.

Od školního roku 1953/1954 se začalo vyučovat dle nových směrnic pro práci zvláštních škol, které museli mít učitelé už předem prostudovány. V pomocné škole Kolín byl učební plán splněn a učební osnovy byly probrány dle vědomostí žáků. Prospěch žáků byl celkem uspokojivý, příčiny neprospěchu některých žáků jsou zaviněny rozumovou opožděností, nedbalostí rodičů a špatnými vztahy v rodině. Tyto problémy se snaží škola řešit spolu s úřadem ochrany mládeže a lidového soudu.

Učitelé tedy dětem věnují maximální úsilí, snaží se je nejen vyučovat, ale především vychovávat. Těžší je výchova u dětí, které mají rodiče celodenně v práci a nemá je doma kdo směrovat. S dětmi jsou oslavovány všechny důležité státní události. Výuka je vedena dle schopností žáků, tělesná výchova je určena pro ty, kterým nebrání tělesné či motorické vady. Polytechnická výchova prolíná celé vyučování. Žákům je věnována kvalitní zdravotnická péče v úzké spolupráci se školním lékařem a sociální případy jsou řešeny s příslušnými úřady.[112]

Od počátku školního roku 1954/1955 byl sestaven celoroční a čtvrtletní plán práce škol. Bylo rozhodnuto, že při pomocné škole v Kolíně má být zřízena cikánská škola, avšak i přes připravenost učebních záležitostí nebyla škola otevřena z důvodů technických problémů a nedostatku místa.

Jelikož patronát čsl. Červený kříž se o pomocnou školu přestal starat, požádal předseda SRPŠ[113] drožďárnu o patronát, který drožďárna přijala[114]

Učitelé opět rozšiřují své kompetence a navštěvují instruktáže učitelů zvláštních škol v Praze (instruktáž metodická, etapová, logopedických asistentů). Celoročně navštěvují přednášky v KPJ[115], čtou odborné časopisy a knihy, navštěvují schůze závodní rady a v poradách diskutují svou práci.

[111] Str. 212
[112] Str. 214
[113] SRPŠ = sdružení rodičů a přátel školy
[114] Str. 216
[115] KPJ = organizace pro kulturně politické vzdělávání

Učitelé usilují o rozvoj a posílení tělesných a duševních schopností žáků, aby se staly soběstačnými. Tato snaha byla velmi úspěšná, až na pár případů, kdy duševní stav žáků nedovoloval takový postup.[116]

Další důležité schůze se účastnili učitelé při začátku školního roku 1955/1956 na které se četlo „Usnesení ústředního výboru Komunistické strany Československa" o zvýšení úrovně a dalším rozvoji všeobecně vzdělávacího školství. Byl proveden rozbor otázek týkající se vyučování, výchovy mládeže i materiálního zabezpečení učitelů a školy.[117] V roce 10. výročí osvobození republiky Sovětskou armádou se v Praze konala celostátní konference školních pracovníků, která vyjasnila řadu důležitých otázek. Učitelský sbor pomocné školy se zúčastnil pracovní konference učitelů pro mládež vyžadující zvláštní péči v Praze. Další důležitou akcí pro učitelský sbor pomocné školy byl „Učitelský den" v Kouřimi, kde se řešilo především socialistické vlastenectví.[118] Úkolem učitelů tedy je vytvářet vlastenecké city u žáků. Základy těchto citů vznikají rodině, avšak jejich další a důležitější rozvoj mají na starost učitelé. Sociální vlastenectví musí prolínat veškeré předměty. Důležitá tedy byla i učitelská propagace vzhledem k rodičům žáků. Učitelé rodiče seznamovali s chováním a prospěchem žáků, s vadnou dětinskou řečí a kolektivní výchovou. Hovořilo se o hygieně, zdraví, soběstačnosti a celkovém stavu žáka. Učitelé se snažili navštěvovat žáky v rodinách, aby získali pravdivý obraz o životě dítěte. Na těchto návštěvách učitelé rodiče poučovali o prevenci infekčních chorob, o politické situaci ve státě, jak šetřit knihy, majetek školy, jak děti trestat, jak je chválit a jaké zvolit budoucí povolání apod. [119]

Směrnice k druhému pětiletému plánu ÚV KSČ[120] nařizuje zvýšit úroveň výchovy a vyučování na školách, jelikož škola stále nepřipravuje žáky tak, aby to odpovídalo společenskému vývoji a potřebám hospodářství.

Učitelé se tedy snaží o všestrannost výuky a výchovy mládeže, usilují o rodinnou výchovu a úzké vztahy učitele s žáky na pomocné škole.[121]

Nedokonalost těchto vztahů se potvrzuje na případu žáka Oldřicha Jelínka, který dostal z chování známku druhého stupně za dětské krádeže a podezření z napomáhání při krádežích na pomocné škole z let minulých i z roku letošního.

[116] Str. 219
[117] Str. 220
[118] Str. 221
[119] Str. 222
[120] ÚVKSČ = Ústřední výbor komunistické strany Československa
[121] Str. 223

Konkrétně dne 29. 5. 1956, kdy byly odcizeny veškeré klíče od učeben, skříní a všech školních dveří z kapes pracovních plášťů učitelů a skříní uzavřených na zámek. A v noci 22. 6. 1956 bylo z ředitelny odcizeno rádio, psací stroj a telefonní aparát. Tyto případy byly předány k řešení SNB.[122]

K dořešení těchto trestných činů došlo dne 28. 11. 1957 při hlavním líčení lidového soudu v Kolíně a to s bývalými žáky pomocné školy – Miroslavem Krulišem a Stanislavem Vokáčkem. Kdy soud vnesl rozsudek pro S. Vokáčka v podobě 3 měsíců v podmínce na 1 rok a pro M. Kruliše 3 měsíce v podmínce na 2 roky. Oldřich Jelínek byl tedy podezírán neprávem.[123]

Ředitelka pomocné školy Marie Kohoutová a učitelka Marie Najbrtová se zúčastnily o prázdninách roku 1956 semináře o problémech současné pedagogiky. Dne 3. 10. 1956 byla na pomocné škole hospitace učitelů zvláštní školy z Prahy. Odpoledne téhož dne se konala přednáška, kterou vedl ředitel ústavu pro hluchoněmé ve Slaném p. Šrajer.

Dne 20. 12 se učitelský sbor pomocné školy zúčastnil schůze učitelského okresu kolínského, kde Dr. Plavec a Dr. Uždil hovořili na téma „Estetická výchova“.[124]

Pomocnou školu v Kolíně navštívil i Dr. Kabek, který se specializoval na péče o děti s porušenou motorikou.

Zahájení školního roku 1957/1958 započalo smutnými zprávami, jelikož zemřela řídící učitelka pomocné školy Marie Kohoutová a na její místo nastoupil tehdejší učitel František Vašek a dne 13. Í. 1957 zemřel prezident republiky Antonín Zápotocký. Pomocná škola projevila upřímnou soustrast, smutek a čest památkám. Národní shromáždění zvolilo za nového prezidenta ústředního tajemníka KSČ[125] Antonína Novotného.[126]

Další organizační zpráva, která se týkala pomocné školy, bylo přestěhování okresního dětského domova na zámeček v Býchorech. S tímto dětským domovem byla pomocná škola úzce spjata, jelikož několik žáků pomocné třídy bylo právě odsud.

Jako v letech předchozích, i v tomto školním roce se učitelé zúčastnili mnoha schůzí, přednášek, porad a zapojovali se do hospitací. S žáky oslavovaly stále stejné

[122] SNB = Sbor národní bezpečnosti
Str. 224
[123] Str. 228
[124] Str. 226
[125] KSČ = komunistická strana Československa
[126] Str. 230

významné svátky a každoročně vysvětlovali význam důležitých událostí a osobností pro náš stát i pomocnou školu.

Na začátku roku učitelé navštívili hned několik důležitých míst, která napomohla jejich vzdělávání – dětskou psychiatrickou léčebnu v Dolních Počernicích, psychologickou poradnu v ulici Vratislavova 11 na Praze II a zvláštní školu v Kutné Hoře. [127]

Naopak školní rok 1958/1959 začal zprávou příznivou, jelikož o prázdninách dne 28. 8. 1958 výnosem[128] OŠK[129] rady ONV[130] v Kolíně vznikla při pomocné škole IV. pomocná třída. Učitelem v nové třídě se stal učitel ze zvláštní školy v Kouřimi p. Jaroslav Vácha, a jelikož zvláštní škola v Kouřimi byla zrušena, veškerý její inventář byl připsán pomocné škole v Kolíně.

Týden 28. 9 do 6. 10. 1958 byl tzv. týdnem boje proti fašismu a válce, vzpomínalo se na mnichovskou zradu a její osudné následky pod heslem: „Již nikdy Mnichov!“.[131]

Každoročně byl kladen důraz na spojení školy se životem, tuto důležitou informaci vštěpovali dětem do paměti učitelé při vyučování nebo výše postavení jako ministr školství a kultury František Kabuda pomocí školního rozhlasu. Toto heslo doplnil na okresní školní konferenci první tajemník OVKSČ[132] v Kolíně p. J. Husa slovy: spojení života se školou.

Školní rok 1959/1960 byl ukončen předčasně dne 18. 6. 1960, aby se žáci mohli zúčastnit II. celostátní spartakiády v Praze.

V tomto školním roce hospitoval na pomocné škole Kolín okresní školní inspektor Jiří Hrozný, který jevil zájem o práci s defektními dětmi a ve své funkci předsedy Okresní komise pro vřazování dětí do pomocné školy se pečlivě stará, aby se všem dostalo potřebné péče v co nejkratší době.[133]

Od školního roku 1960/1961 přibyla učitelům nová povinnost vychovávat žáky ke správnému poměru sociálního majetku. Tohoto důležitého úkolu se rádi ujmuli a vyhlásili ve třídách soutěž o titul nejlepšího hospodáře.

[127] Str. 229
[128] č. 7447/58
[129] OŠK = odbor školství a kultury
[130] ONV = okresní národní výbor
[131] Str. 232
[132] OVKSČ = okresní výbor komunistické strany Československa
[133] Str. 235

Učitelé začali snad více vychovávat, nežli učit. Sdružení rodičů a přátel školy rok od roku sláblo. Rodiče dávali přednost individuálním diskuzím s učiteli o jejich dětech.
I přes velké úsilí a snahu učitelů se v tomto školním roce opět vyskytly případy krádeže a vloupání. Prvním pachatelem byl žák III. třídy pomocné školy Pavel Harsa, kterému byl přidělen soudem domácí dozor. Druhým byl žák II. třídy pomocné školy Josef Gujkáš, který byl na příkaz SNB odvezen dne 10. 3. 1961 do záchytného dětského domova v Dobřichovicích.

Na schůzi místní skupiny ROH[134] při 1. ZDŠ[135] okresní prokurátor p. Vaněk promluvil o problému vzrůstající delikvence a preventivních opatřeních. Primář O. Kučera, přednosta dětské psychologické poradny v Praze promluvil na této schůzi o úchylkách v rozumovém, citovém i volním vývoji dětí obtížně vzdělavatelných.

Na konci školního roku byly třídy přeplněny (73 žáků) a tak byl požádán OŠK z ONV, aby zřídil V. třídu[136]
Učitelé rok od roku prohlubují své znalosti a vzdělání. Účastnili se schůzí KPS[137], studovali materiály sjezdů KSČ a naslouchali seminářům předsedy Götlera o komunistické výchově. Dále se zúčastnili logopedického školení v Praze.

Ve školním roce 1962/1963 byli rodiče dětí pomocné školy požádány o dobrovolný každoroční příspěvek pro SRPŠ a pokladníkem byl zvolen soudruh Čihák. SRPŠ přispělo škole 200Kčs,- na školní výlet.[138]

I v tomto školním roce se znovu vyskytly špatné prospěchy několika žáků, krádeže, účasti na vloupání, noční toulky a styky s muži jedné žákyně, které byla péčí o mládež umístěna v dětském domově. Tento přesun žákyni neublížil, naopak ji vynětí ze špatného domácího prostředí velmi prospělo. Tento zákrok by byl třeba praktikovat u více zanedbaných žáků z pomocné školy, avšak nebylo možné tomu tak učinit, jelikož dětské domovy byly přeplněny. S tímto problémem nebojovaly pouze dětské domovy a ústavy, ale i samotná pomocná škola, které bylo na konci školního roku uvolněno přízemí budovy Komenského školy ve Škodově ulici.[139] Avšak stále jako pomocná škola čtyřtřídní i přes přeplněné kapacity tříd. Byla tedy znova připomenuta žádost o zřízení V. třídy.

[134] ROH = revoluční odborové hnutí
[135] ZDŠ = základní devítileté škola
[136] Str. 238
[137] KPS = krajský poradní sbor
[138] Str. 242
[139] Str. 243

Ve školním roce 1963/1964 byly třídy řádně rozděleny a to, že I. třída obsahovala 1. a 2. postupný ročník, II. třída 3. a 4. postupný ročník, III. třída 5. a 6. postupný ročník a IV. třída 7., 8., a 9. postupný ročník.[140]

Dne 20. 9. 1963 byla jmenována nová vláda a novým ministrem školství a kultury se stal soudruh Čestmír Císař.

Jelikož SRPŠ pod vedením soudruha Čiháka kvetlo, mohla být v tomto školním roce prvně v historii pomocné školy uspořádána škola v přírodě na 1 týden v Českém Šternberku.

V tomto roce se vyskytly nově dva případy encefalopatie[141], na které učitelé museli vyložiti spoustu energie, jelikož péče byla velmi vyčerpávající. Na konci školního roku byla prvně udělena neklasifikace dvou žákům a několik žáků bude ročník opakovat.[142]

Do školního roku 1964/1965 vstoupila zvláštní škola v Kolíně jako pětitřídní. Tím se tedy změnila organizace postupných ročníků ve třídách a to tak, že: I. třída obsahovala přípravný ročník, 1. a 2. postupný ročník, II. třída 3. a 4. postupný ročník, III. třída 5. postupný ročník, IV. třída 6. postupný ročník a V. třída obsahovala 7., 8. a 9 ročník.[143]

Od tohoto školního roku byla při pomocné škole nově založena školní družina s vedoucí vychovatelkou Marii Rothovou. Paní doktorka MUDr. Marie Zadáková vykonávala preventivní prohlídku žáků dvakrát ročně. Všem žákům byl prohlídnut chrup, některým upraven v zubním ambulatoriu, bylo provedeno očkování proti obrně, tetanu a tuberkulinové zkoušky. Tyto prohlídky a opatření byly velmi důležité, jelikož se škola setkávala s mnoha epidemiemi, v tomto roce např. případy infekční žloutenky nebo příušnice.[144]

Chování žáků bylo tento rok značně problémové. Někteří jedinci svým chováním dokonce poškozovaly dobré jméno školy, krádeže, poškozování cizího majetku, špatné chování vůči spolužákům bylo některým z žáků vlastní. Poprvé se objevilo záškoláctví. Učitelé byli nuceni povolávat rodiče žáků do školy častěji a bohužel i VB[145] navštěvovala pomocnou školu.[146]

[140] Str. 244
[141] Encefalopatie = onemocnění mozku
[142] Str. 246
[143] Str. 247
[144] Str. 248
[145] VB = Veřejná bezpečnost
[146] Str. 252

Dne 8. a 9. 3. 1965 byla založena skupina ČSM[147] na škole. Oslavy, besídky, výlety a zájezd na školu v přírodě se konal i tento rok, stejně jako roky předešlé i budoucí.

Od tohoto školního roku dostáváme i nové informace ohledně rozpočtu školy. Rozpočet tříd NV[148] činil v roce 1964 11 000 Kčs,- a byl zcela vyčerpán.

O letních prázdninách se konaly velké rekonstrukce školy – malba a nátěry na chodbě i ve třídách.[149]

Od školního roku 1965/1966 se stala zvláštní škola v Kolíně šestitřídní a tím se poupravilo i rozvržení tříd: I. třída obsahovala 1. a 2. postupný ročník, II. třída 3. postupný ročník, III. třída 4. postupný ročník, IV. třída 6. postupný ročník, V. třída 7. postupný ročník a VI. třída 5. a 8. postupný ročník. A tímto rozhodnutím se pozměnil i učitelský sbor. Učitelé si často třídy měnili, odcházeli a přicházeli. Při otevření VI. třídy pomocné byli do učitelského sboru nově přijati soudruzi Jaroslav Toufar a František Svoboda.[150]

S umístěním pomocné školy avšak nebyl pedagogický sbor spokojen, 5 tříd bylo umístěno v přízemí, 1 třída v prvním patře, třídy byly chladné bez ústředního topení a tekoucí vody, chybí zde tělocvična. Školní družina změnou neprošla a byla stále jednotřídní. [151]

Práce zvláštní školy sklidila spoustu zásluh - bylo zavedeno nové oddělení pracovního vyučování, pořízeny skříňky pro žáky, aby každý zodpovídal za svůj obsah. Třídy byly vybaveny rozhlasem, některé i gramofonem, žákům se dostávalo kvalitní výuky rozšířenou o odborné pomůcky. Stále se kladl důraz na samostatnou práci žáků s podporu jejich iniciativy, a že pomocná škola má spíše charakter výchovný. V některých třídách bylo zavedeno tzv. poloodborné vyučování, které mělo děti rozvíjet a pomoct jim při výběru povolání.[152]

Při každoročních zdravotních prohlídkách byly letos děti očkovány proti obrně, tetanu a provedeny byly tuberkulinové zkoušky. Po těchto prohlídkách, jak doktorem praktickým, tak i školním bylo 14 dětí určeno pro zvláštní tělesnou výchovu.[153]

[147] ČSM = Československý svaz mládeže
[148] NV = nařízení vlády
[149] Str. 255
[150] Str. 256
[151] Str. 263
[152] Str. 261
[153] Str. 258

S chováním některých žáků nebyli učitelé letos spokojeni. V některých případech deviantní chování dosáhlo vrcholu, že rozzuřovali a ničili kolektiv pomocné školy. Pedagogická rada po dohodě se SRPŠ nechala přemístit 14 žáků do výchovného zařízení.

V tomto školním roce vedl SRPŠ soudruh pplk. Nezbeda, který škole pomáhal, kde se dalo. Vojáci z posádky opravili lavice, pomáhali v rekonstrukci kuchyně, přivezli klavír, zasklili rozbité okno, přivezli hnůj pro školní zahrádku a odvezli děti do Štemberka svým autobusem.[154]

O prázdninách před začátkem školního roku 1966/1967 byly provedeny veškeré přípravy k zahájení plnohodnotného vyučování. Byl připraven celoroční učební plán školy, přiděleno třídnictví a funkce učitelů.[155]

V tomto školním roce byly třídy organizovány takto: I. třída obsahovala 1. a 2. postupný ročník, II. třída 3. a 4. postupný ročník, III. třída 5. postupný ročník, IV. třída 6. postupný ročník a část 7., V. třída 7. Postupný ročník a VI. třída 8. a 9. postupný ročník.[156]

Jako každý rok, i v tomto školním roce proběhly lékařské prohlídky, které při zvýšení nebezpečí nákazy některou z chorob, probíhaly i několikrát týdně. Očkováno bylo letos proti obrně, infekční žloutence a tuberkulóze. Ojediněle se vyskytly spalničky, zarděnky nebo anginy. Po těchto prohlídkách bylo 12 dětí vřazeno do zvláštní tělesné výchovy.

Hygiena byla v pomocné škole striktně dodržována. Děti se přezouvaly, každý měl své mýdlo a ručník, a jelikož nebyla ve třídě tekoucí voda, byla dodávána v konvicích, které se několikrát vyměňovaly.[157]

V tomto roce byl kladen důraz především na pracovní vyučování. Výrobky žactva byly vystaveny na výstavě Okresního domu pionýrů a mládeže a byly oceněny šestkrát 1. místem a několikrát místem 2. Ve vyšších ročnících byl opět kladen důraz na volbu povolání v poloodborném vyučování. A žákům zaostávajícím byla věnována vyšší péče.[158]

Nový výbor SRPŠ se scházel každý měsíc a konaly se 3 členské schůze. Přes veškerou snahu tento školní rok nebylo SRPŠ pomocné školy nápomocno tak, jako v loňském roce (z tohoto důvodu se neuskutečnila škola v přírodě). Činnost členů

[154] Str. 259
[155] Str. 264
[156] Str. 265
[157] Str. 267
[158] Str. 280

SRPŠ spočívala v tom, že chodili navštěvovat rodiny problémových žáků. Někteří z rodičů byli předvoláni před výbor SRPŠ. Tento způsob prevence deviantního chování žáků byl účinný.

I v tomto roce byla patronátem školy kolínská Drožďárna, avšak pomocné škole nebyla již tolik přínosná, jelikož tento závod nemá prostředky k hmotné podpoře školy. Z těchto důvodů se SRPŠ snažilo získat větší závod v Kolíně, který by byl ochoten převzít patronát nad zvláštní školou.[159]

Proběhly určité změny v samotném školství. Učitelům byl zvednut plat. Na školách I. a II. stupně byla zavedena na zkoušku volná sudá sobota. Změny se týkaly i pracovních hodin a byl zaveden 11 denní pracovní cyklus. Učitelé pomocných škol vyučují tedy 22 hodin týdně.

Rozpočet zvláštní školy byl pro tento školní rok 14 500 Kčs,- a byl plně vyčerpán.[160]

Od roku 1967 je opět pozvednuto, že učitelé jevili neustálý zájem o své žáky. Dokonce nejen o ty v lavicích, ale i o ty, kteří už dávno školu úspěšně dokončili a nastoupili do povolání. Učitelé navštěvovali závody, v kterých bývalí žáci pomocné školy pracovali a zjišťovali si spokojenost žáků i zaměstnavatelů. Na vyšlé žáky z pomocné školy nebyly žádné stížnosti. A i bývalý žáci neztratili vztah s učiteli z pomocné školy, stále je chodili navštěvovat, radit se či se pochlubit svými výsledky.

Ve školním roce 1967/1968 došlo ke změnám ve výuce a rozvrhu hodin. Pro děti šlo o příjemnou zprávu – každá druhá sobota volná. A učitelé začali vyučovati dle 11 denního rozvrhového cyklu.[161]

V pomocné škole se pečovalo především o všestranný tělesný a duševní rozvoj svěřené mládeže. Vzájemné hospitace napomáhaly modernizaci výuky. Kladen byl důraz na výchovnou stránku vyučovacího procesu, komunistická a socialistická výchova prolínala všechny předměty. Byla zvýšená kvalita výuky matematiky,

SRPŠ nadále vykonávalo svou důležitou funkci. Plánovala se škola v přírodě, avšak rodiče neprojevili zájem.[162]

I přes veškerou snahu o dokonalou výuku a výchovu žáků pomocné školy škola neustále trpí nedostatkem prostoru. Škole chybí tělocvična, funkční dílna, kabinet a místnost pro družinu. Na jaře 1968 byl konečně zaveden parovod a voda do tříd,

[159] Str. 281
[160] Str. 282
[161] Str. 286
[162] Str. 287

avšak do konce srpna 1968 stále nedokončen. Tato práce byla dokončena až v listopadu roku 1968.

Rozpočet na tento školní rok činil 18 000 Kčs,- a byl opět zcela vyčerpán.[163]

Ve školním roce 1968/1969 zůstala organizace tříd stejná jako v roce předešlém. Do pomocné školy v Kolíně dojíždí přes 50% žáků (tzv. přespolní děti) a to z obcí: Sendražice, Veltruby, Velký Osek, Jestřábí Lhota, Volárna, Pašinka, Červené Pečky, Libenice, Kbílek, Cerhenice, Cerhýnky, Bělušice, Konárovice, Plaňany, Křečhoř, Svojšice, Kojice, Starý Kolín, Ohaře, Němčice.[164]

Hned na začátku školního roku všechny děti prošli lékařskou prohlídkou, kdy byly dotazovány na své zdravotní potíže doktorkou MUDr. Marií Zadákovou. Tyto problémy byly odstraněny buď na místě nebo na ambulantním oddělení v nemocnici. Neustále se dbalo na veškeré hygienické návyky.[165]

Práce SRPŠ byla nadále usilovná, avšak zájem rodičů uspokojivý nebyl. Především rodiče, s kterými by potřeboval učitelský sbor mluvit, se do školy nedostavili. Pokud to nešlo jinak, museli učitelé za rodiči. V tomto školním roce byla k SRPŠ zřízena komise rodičů, která pomáhala SRPŠ a učitelskému sboru (někdy právě i návštěvou jiných rodin).[166]

Školní rozpočet činil 15 000 Kčs, tedy menší než rok minulý a zcela vyčerpán.

Ve školním roce 1969/1970 se škola opět setkala s nepříjemným řešením situací problémových žáků. Spousta žáků měla na svědomí školní i mimoškolní přestupky a některé případy byly vyšetřovány i SNB. Zajímavé je, že nešlo pouze o chlapce, s problémovým chováním se začaly potýkat i dívky. [167]

Podle výnosu MŠ[168] se učitelský sbor musel zúčastnit politického školení a tím prohloubit své znalosti o politickém dění nejen u nás, ale i ve světě. [169] jelikož hlavní funkce učitelů spočívá ve formulaci žáků správným směrem a vytvářet světový názor žáků. Učitelé postupují pomal, obezřetně a snaží se žáky vyvést ze všech omylů, které přejímají z rodin či okolí. Zaostávajícím dětem byla věnována individuální péče od učitelů i družinářky. O žáky bylo pečováno s využitím

[163] Str. 290
[164] Str. 293
[165] Str. 294
[166] Str. 297
[167] Str. 304
[168] MŠ = ministerstvo školství
[169] Str. 305

moderních pomůcek i nových pokrokových metod. Byla podporována iniciativa žáka a jeho soběstačnost.[170]

Pro tento školní rok bylo škole uděleno 25 000 Kčs,- a byly zcela vyčerpány.[171]

Přes veškerou snahu učitelského sboru komplikace z roku 1968/1969 nebyly odstraněny. Často byly děti vychovávány tzv. dvoukolejně, což znamená, že děti přinášely do školy nesprávné názory z domova. Na základě důkazů (nápomocno bylo hlavně „Usnesení“) byli rodiče pozváni do školy a uvedeni školním kolektivem na správnou cestu a myšlení.[172]

V komunistickém a socialistickém duchu bylo vyučováno nadále. Dále byla v popředí individuální péče, která se dostávala zaostalým dětem (nejčastěji romům).

Učitelé se snažili stále zdokonalovat své kompetence, četli odborné časopisy, knihy a spisy z oboru speciální pedagogiky. O těchto spisech střídavě referovali učitelé na pedagogické radě, což velmi prospělo rozšíření obzorů pedagogů.

Pro další pokrok ve výuce byl do pomocné školy zakoupen „filmový promítací přístroj“ za 16 000 Kčs,- a promítací přístroj obrázků. V VI. třídě bylo používáno sluchátkové zařízení.

V tomto roce byl kladen důraz především na dějepis a občanskou výchovu.[173]

Poprvé byl uspořádán plavecký a lyžařský kurz pro děti z pomocné školy, kterých se zúčastnilo přes 20 dětí. Tento krok měl pro děti obrovský přínos, jejich sebevědomí se posílilo. Škola se tedy rozhodla, že tyto kurzy bude provádět i v dalších letech.[174]

Ve školním roce 1969/1970 měla zvláštní škola dva patronáty závodu. Původní patronát Drožďárna n. p. Kolín a nově družstvo invalidů Speciál v Kolíně. První závod podporoval školu spíše finančně, druhý lépe spolupracoval se školou. Na oplátku pomocná škola vydává své vycházející žáky do těchto závodů. Úzká spolupráce je i s kulturními akcemi.[175]

Oslavy nebyly opomenuty, slavilo se každoročně. Dne 14. 5. 1970 se zúčastnil učitelský sbor odhalení pomníku V. J. Lenina v Kolíně II. (sídliště). Oslavy vyvrcholily oslavami 50. výročí založení KSČ.[176]

---

[170] Str. 306-307
[171] Str. 309
[172] Str. 324
[173] Str. 325
[174] Str. 326
[175] Str. 327
[176] Str. 328

Předseda vlády socialistické republiky Josef Korčák uvedl do funkce dne 8. 7. 1971 nového ministra školství ČSR ing. Josefa Havlína.
Pro tento školní rok činil rozpočet 28 000 Kčs,- a byl vhodně vyčerpán ve prospěch pomocné školy.[177]

2.2.6 Školní léta 1971–1973

Slavnostní zahájení školního roku, oslavy, výročí, upřednostňování výchovy nad výukou, lékařské prohlídky, důraz na hygienu, trestání a přesuny žáků za deviantní chování apod., to vše zůstalo bez změny od minulých školních let.

Všichni učitelé se zúčastnili politického školení, které bylo zorganizováno ZO KSČ[178] na 4. ZDŠ v Kolíně. Přednášky byly celkem 4 a na každé z nich se probíralo jiné téma. Po přednáškách následovaly besedy. Všechna přednášená témata jsou uvedena v protokolu pedagogické rady ze dne 23. 6. 1972. Další školení zorganizoval ředitel školy a probírala se zde témata dle příloh RP[179] a UN[180]. Písemné kontrolní otázky museli vypracovat všichni a v dubnu byla učitelům zadána seminární práce z témat: Výchova dětí v rodině, ve škole i ve společnosti (Lahodová), Atheistická výchova na škole (Kadlec), Péče o mentálně postižené děti i dospělé v naší společnosti (Petráňová), Morální výchova dětí a společnosti (Sovětínská), Komunistická výchova a pracovní vyučování (Svoboda), O výchově socialistického člověka (Rothová).
Po ukončení seminární práce byli učitelé vyzváni dne 5. 6. 1972 k pohovoru před komisi, která se skládala z ředitele 4. ZDŠ, ředitele pomocné školy a předsedou MS – ROH[181]. Zjistilo se, že práce učitelů byly sepsány kvalitně a na vysoké úrovni. Tato práce byla přínosná pro všechny, osvědčila se a bude se opakovat i v letech dalších.[182]

Práce SRPŠ rod od roku slábla. Velkým oslabením pro SRPŠ bylo dlouhodobé onemocnění předsedy a jeho zástupce s. Pokorný se snažil rozvíjet novou iniciativu. I patronátní závody nedávaly škole takovou pomoc, jakou by

[177] Str. 329
[178] ZO KSČ = základní organizace komunistické strany Československa
[179] RP = Rudé právo
[180] UN = Organizace spojených národů
[181] MS - ROH = místní sdružení Revolučního odborového hnutí
[182] Str. 332

potřebovala a nakonec patronát družstva invalidů „Speciál“ svou pomoc vzdal. Pomocná škola se tedy snaží najít jiného patrona pro svou školu.[183]

Učitelský sbor všech ZŠ v Kolíně uzavřel závazek na XIV. sjezdu KSČ. První závazek se týkal pracovního nasazení učitelů v kolínských závodech (každý učitel 2 směny), kdy finanční výtěžek bude věnován na vybudování Leninova pomníku, další závazek se týkal práce školy (učitelé i žáci).

Tento rok je prvním posjezdovým rokem, kdy komunisté překonali veškeré překážky. Školství, které má v této době důležitou, úlohu se opíralo o závodní směrnice ze sjezdu XIV. KSČ pro další vývoj, kde Gustav Husák řekl: *„Naše škola musí být socialistickou školou, oporou socialistického zřízení. Jejím posláním je připravovat mladou generaci v souladu s potřebami socialistické společnosti, s požadavky rozvíjející se ekonomiky i jednotlivých společenských oblastí.“*[184]

Přibývá učitelů, kteří se cílevědomě připravují na výuku tak, aby upevňovali socialistické vědomí všech žáků, a přitom je vedou k lásce SSSR a přátelství k dalším socialistickým zemím.

Od roku 1972 je komise pro vřazování dětí vyžadující zvláštní péči přejmenována na poradní sbor školní komise.

Školní rozpočet pro školní léta 1971/1972 činil 28 000 Kčs,- a byl zcela vyčerpán.[185]

Ve školním roce 1972/1973 zůstává třídnictví beze změny. Jedinou změnou je výpomoc od učitelů v důchodě (s. Jan Hříbal, s. Hadrava a s. Vetešníková), jelikož soudruh učitel Makma má za hlavní pracovním poměr pozici tajemníka MNV.[186]

Zdravotní stav dětí byl uspokojivý, jediný problém, který se vyskytl, byli zavšivené děti především z romských rodin. V tomto případě začala ředitelka pomocné školy s. Lahodová spolupracovat se sociální pracovnicí a orgánem péče o mládež při návštěvě rodin zavšivených dětí. Bohužel se výskyt vší několikrát opakoval.

Další nepříznivou záležitostí byli návštěvy VB v pomocné škole a vyslýchali děti pro různé delikty.[187] Většinou se jednalo o ty a samé žáky, jednalo se o 5 chlapců, s čímž 2 již školu opustili. Jeden z žáků (Sobotka) byl přemístěn do psychiatrické léčebny.[188]

[183] Str. 334
[184] Str. 336
[185] Str. 337
[186] Str. 338
[187] Str. 339
[188] Str. 340

Tento rok byly děti opět poučovány o důležitých politických událostech doma i ve světě. Tento rok byly děti seznámeny hlavně s význam pomoci zničeným oblastem Vietnamu, mírového úsilí SSSR, ale nezapomínalo se ani na tradiční oslavy.

Pořádány byly výlety, exkurze (např. JZD, cihelny, nástrojárny, staveniště apod.) a každoroční výstava práce žáků pomocné školy.[189]

Při oslavách Vítězného února se škola zavázala k odpracování 70 hodin veřejně prospěšných prací, 204 hodin na úpravě okolí školy, že uspořádá výstavu školních prací a učitelé s dětmi provedou sběr starého železa.[190]

2.2.7 Školní léta 1973 – 2000 (přiblížení k současné podobě)

Před začátkem každého školního roku předcházel tzv. přípravný týden, kdy byli pedagogičtí pracovníci seznámeni s učebním plánem, s delikty dětí, aby přesně věděli, jak s každým žákem pracovat, s počtem romských dětí (bylo jich více jak 30%), jelikož potřebovaly větší péči. Důležitá byla spolupráce s rodiči dětí, školským odborem a orgánem péče o mládež. Z politického hlediska bylo povinností pedagogů připomínat významné události (výročí SNP[191], osvobození ČSR sovětskou armádou apod.). Zaměřit se na kvalitu výuky a využívat moderních pomůcek (filmy, diafilmy, magnetofon, rozhlas apod.).[192]

Každý školní rok byl slavnostně zahájen vždy za přítomnosti pedagogického sboru, rodičů, zástupci školní komise (většinou okresní školní inspektor) a všichni byli seznámeni s úkoly pro daný školní rok.

Ode dne 1. 9. 1977 je pomocná škola rozšířena o další třídu, tudíž pomocná škola je již sedmitřídní.

Na začátku školního toku 1979/1980 byli pedagogičtí pracovníci seznámeni s novými pedagogicko organizačními směrnicemi pro školy a výchovná zařízení, které vydalo ministerstvo školství ČSR (tehdejší ministr s. M. Vondruška).

[189] Str. 343
[190] Str. 344
[191] SNP = Slovenské národní povstání
[192] Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně II. díl, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07, str. 9

Jelikož školský odbor ONV i MěstNV[193] v Kolíně pomocnou školu chápal a podporoval, byla ji přidělena další třída, tudíž pomocná škola se stává osmitřídní a rozšířena byla i školní družina o další třídu, tudíž se stala dvoutřídní.[194]

Pro rok 1980 se veškerá činnost školství bude řídit závěry z 14. zasedání ÚV KSČ a pokračovat v plnění závěrů celostátní konference učitelů z roku 1979. Veškerou ideově výchovnou práci budou pedagogové směřovat ke zvýšení své i žákovské politické a pracovní aktivitě v období hodnocení výsledků 6. pětiletky společnosti, která vyvrcholí ve dnech XVI. sjezdu komunistické strany Československa.

Od tohoto roku je zvláštní škola již devítitřídní, na škole pracuje celkem 13 pedagogických pracovníků.[195]

Ve školním roce 1981 opět nastaly tměny v organizaci školy. Od tohoto roku je pomocná škola v Kolíně desetitřídní, avšak jedna ze tříd je umístěna v budově 3. Základní školy v Kolíně. Na škole pracuje celkem 14 pedagogických pracovníků a tím nastaly i změny v třídnictví.[196]

V dalším školním roce bylo opět prioritou pomocné školy pojmout vzdělávání a výchovu svědomitě s důrazem na začlenění postižené mládeže do běžného života a pracovní náplně všední společnosti.

V tomto roce došlo k rozšíření pomocné školy o další třídu, pomocná škola v Kolíně je tedy jedenáctitřídní, kdy stále jedna ze tříd je umístěna v budově 3. Základní školy v Kolíně a jedna třída na Základní škole v Sendražicích. Rozšířil se i pedagogický sbor o další 2 nové pracovníky, včetně dvou vychovatelů ve školní družině.[197]

Dne 1. 9. 1983 došlo k historické události v organizaci pomocné školy v Kolíně. Od tohoto dne patří celá školní budova ve Škodově ulici 216 zvláštní škole. Protože se neustále zvyšuje počet žáků zařazených do zvláštní školy, byla tato budova uvolněna po dohodě se 4. Základní školou v Kolíně, MěstNV i ONV pro potřeby zvláštního školství.

V tomto školním roce se opět navýšil počet tříd a to až na třináct. Došlo i k rozdělení tříd do dvou stupňů (6 tříd bylo umístěno na prvním stupni, 7 tříd na stupni druhém). Školní družina se také rozrostla o další oddělení, byly tedy 3.

[193] MěstNV = Městský národní výbor
[194] Kapitola školní rok 1979–1980
[195] Kapitola školní rok 1980–1981
[196] Kapitola školní rok 1981–1982
[197] Kapitola školní rok 1982–1983

Škola touto dohodou dostala i větší prostory pro školní dílny, kabinety, aktivity, zahrádku, avšak nadále postrádá svou vlastní tělocvičnu, šatny a jídelnu.
V pomocné škole pracuje celkem 20 pedagogických pracovníků, včetně 3 vychovatelů ve školní družině a 2 provozních zaměstnanců.[198]

Školní rok 1986/1987 byl zahájen opět slavnostně, avšak netradičně. Při zahájení proběhla tzv. Hodina míru, která proběhla ve všech třídách a vyústila zasláním rezoluce na podporu boje za světový mír na Českou mírovou radu v Praze a poté se opakovala.

Od tohoto školného roku je poslední (13. třída) označována jako 1. ročník třídy závěrečné, ve které budou žáci (především ze tříd B) pokračovat v plnění povinné desetileté školní docházky.
Pomocná škola má také nově zřízené elokované[199] pracoviště v Křečhoři, kam budou denně dojíždět zvláštním autobusem 3 třídy pomocné školy, jelikož se zde vyskytlo spoustu potíží – chyběla uklízečka, topič, zamrzalo topení, netekla voda apod., bylo toto elokované pracoviště již po 2 měsících provizorně umístěno v budově v Kolíně.[200]

Od školního roku 1987/1988 se zvláštní škola opět rozšířila o 2 třídy, je tedy patnáctitřídní a z tohoto počtu jsou opět 3 ročníky vyučovány v Křečhoři.
Rok poté se pomocná škola rozšířila o další třídu, která byla umístěna v budově základní školy ve Třech Dvorech. Pomocná škola měla tedy 12 tříd v Kolíně, 3 třídy v Křečhoři a 1 třídu ve Třech Dvorech.[201]

V dalším školním roce zůstala organizace tříd bez změny, avšak školní družina se rozšířila o 1 oddělení, jsou tedy celkem 4[202], zatímco v roce 1991/1992 se změny opět dotkly i rozvržení a umístění tříd.
V Kolínské budově pomocné školy bylo umístěno 11 tříd, ve Třech Dvorech stále 1 třída a 4 třídy jsou umístěny v budově Mateřské školy Jeronýmova (3 třídy z Křečhoře a nově otevřená pomocná třída).
V dalším roce se opět zvláštní škola rozrostla o další třídy a celkový počet je tedy 18 tříd a 5 oddělení školní družiny, přičemž 12 tříd je umístěno v budově v Kolíně, 4 třídy v Mateřské škole Jeronýmova, 1 třída v Kmochově domě a 1 třída ve Třech

[198] Kapitola školní rok 1983 - 1984
[199] Elokované pracoviště = pracoviště zřízené mimo hlavní sídlo instituce
[200] Kapitola školní rok 1986–1987
[201] Kapitola školní rok 1988–1989
[202] Kapitola školní rok 1989–1990

Dvorech.[203] Rozšíření pokračovalo i v roce následujícím, kdy bylo dohromady 20 tříd a nově byla zřízena další pomocná třída (celkem 2). O prázdninách roku 1993 došlo k přestěhování pomocné školy ze Škodovy ulice do 4. Základní školy v Kutnohorské ulici. V nové budově se musely 3 třídy rozdělit, jelikož se do nich rozváděla voda a elektřina. V přípravném týdnu před začátkem školního roku bylo spoustu práce, jelikož se stěhoval nábytek do tříd, kabinety, natírali se lavice a skříně, uklízelo se a nakonec se třídy zdobily doplňky (květiny, dekorace apod.), aby prostředí bylo co nejvíce příjemné. Díky velkému úsilí pedagogických pracovníků se vše stihlo do termínu a školní rok 1993/1994 mohl začít dne 1. září.[204]

Další inovací bylo zřízení logopedické poradny roku 1994, ve které probíhala výuka nejen žáků z pomocné školy, ale i žáků ze 4. Základní školy. Nově byla otevřena již 3 třída pomocná.

Škola chtěla dát svým žákům opravdu vše, kvalitní vzdělání, výchovu i kreativní využití volného času, proto byly nově otevřeny i kroužky jako výtvarný, německý jazyk, stolní tenis, tančení a sportovní.[205]

Od roku 1995 zahájili činnost dvě nové součásti školy – Středisko výchovné péče a Speciálně pedagogické centrum pro MP[206] s cílem zkvalitnit péči o dlouho opomíjenou skupinu našich spoluobčanů.

Ve spolupráci se SPMP[207] zahájila svou činnost tzv. večerní škola, která byla určena pro bývalé žáky zvláštní školy.

Na škole bylo možné navštěvovat tyto kroužky – příprava na soutěže, domácí práce, pěvecký, hra na flétnu, taneční, hudební, sportovní a anglický jazyk.[208]

Pro školní rok 1996/1997 je zde konečně zmíněn i počet žáků pomocné školy, tato zmínka udává číslo 179 žáků včetně 18 žáků do pomocných tříd. V tomto roce bylo otevřeno 18 tříd, 3 třídy pomocné a 15 tříd zvláštních. Školní družina otevřela 4 oddělení s 36 žáky. Ve své práci pokračovalo SVP[209], SPC[210] a logopedická poradna. Celkem zde působilo 38 pedagogických a 5 nepedagogických.

Většina pedagogů věnuje své práci více času, než jim předepisuje pracovní řád. Pedagogové odváděli svou práci kvalitně a ti, kteří práci ve zvláštní škole nezvládali,

[203] Kapitola školní rok 1992–1993
[204] Kapitola školní rok 1993–1994
[205] Kapitola školní rok 1994–1995
[206] MP = mentálně postižený
[207] SPMP = Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením
[208] Kapitola školní rok 1995–1996
[209] SVP = Středisko výchovné péče
[210] SPC = Speciálně pedagogické centrum

byli na tento nedostatek předem upozorněni. Pracovali zde pouze kvalifikovaní pedagogové, kteří se podíleli na hospitacích, metodických vedeních, přednáškách, účastnili se všech vzdělávacích programů pro speciální školství.

Celkem bylo uskutečněno 47 hospitací, 64 krátkodobých hospitací, 34 porad metodických sdružení, 32 porad, 6 pedagogických rad. Ve všech ročnících byly napsány srovnávací kontrolní testy z českého jazyka, matematiky, přírodopisu, vlastivědy, dějepisu, zeměpisu, fyziky, chemie a učitelé byli vždy okamžitě informováni o úspěšnosti svých tříd. Tento rozbor byl důkladný, kontrolovaly se i sešity, dokumentace žáků, tříd a to 66x za rok.

Nepedagogičtí pracovníci měli velmi těžké podmínky, jelikož škola neměla školníka. Práci školníka vykonávali různí pracovníci buď jako vedlejší pracovní poměr nebo na OON[211]. Nízký plat a neumožněné ubytování bylo největší překážkou pro získání školníka. Administrativní pracovnice a na druhé straně i paní uklízečky vykonávají svoji práci nad rámec svých povinností.

Tento školní rok udává i cenné informace pod názvem „Filozofie škol a pořadí cílů“. Z tohoto spisu se můžeme lépe ponořit do chodu a vnímání pomocné a zvláštní školy. Filozofie pomocné školy byla vnímána jako rozvoj schopností všech dětí tak, aby byly připraveny na praktický a samostatný život. Škola chce žákům umožnit žít život v rodině a nemuset pobývat v DÚ[212] nebo DD[213].

Vychovávat děti v klidném a vstřícném prostředí, budovat v dětech uvědomění si sebe sama a svých vlastních schopností a možností, jelikož jedinec, který si je vědom svých předností, netrápí se svým omezením a je schopen žít vlastním plnohodnotným životem.

Filozofie zvláštní školy stojí na výchově a vzdělání žáků tak, aby se dle svých možností stali co nejharmoničtějšími bytostmi.

Na 1. stupni zvláštní školy se ověřují a prohlubují dobré návyky a schopnosti. Pedagogové vedou děti ke správnému životnímu stylu a utvářejí jejich představu o ideálu současného člověka. Na 2. stupni zvláštní školy pedagogové dále rozvíjí osobnost dítěte, snaží se rozvíjet jejich vlastní a zdravý světový názor bez prvků rasismu a šikany a vytvářet dobrý vztah k lidem odlišných názorů, etnických skupin a ras.[214]

[211] OON = ostatní osobní náklady
[212] DÚ = dětský ústav
[213] DD = dětský domov
[214] Kapitola školní rok 1996–1997

Ve školním roce 1997/1998 navštěvovalo školu 181 žáků, z toho 21 dětí do pomocných tříd a do školní družiny docházelo 30 – 40 žáků. Ve své práci pokračovalo SPC. Celkem zde působilo 32 pedagogických a 6 nepedagogických pracovníků.

V tomto roce opět proběhlo 91 dlouhodobých a krátkodobých hospitací, řada metodických sdružení, 35 porad, 6 pedagogických rad. Opět byly ve všech ročnících sepsány kontrolní práce, avšak tento rok pouze z českého jazyka a matematiky a s výsledky byly opět pedagogové ihned seznámeny.

I tento rok proběhly kontroly sešitů, dokumentace žáků, tříd a to celkem 18x a 1x za 14 dní kontroly pí zástupkyní školy.

Nepedagogičtí pracovníci pracovali neustále ve špatných podmínkách, jelikož budova školy byla zchátralá a potřebovala více péče. Pozice školníka je opět vykonávána pouze na vedlejší pracovní poměr. Práce zaměstnanců školy byla vcelku hodnocena za nadstandartní.[215]

Školní rok 1998/1999 započal se 165 žáky včetně 21 žáků, kteří docházeli do pomocných tříd. V organizaci tříd ke změně nedošlo, za to školní družina se rozrostla až na 7 oddělení, kam docházelo 47 žáků. Nedošlo ani ke změně filozofie školy. Ve své práci nadále pokračovalo SPC (vyšetření většinou probíhala ve II. – IV. třídě) a ve škole pracovalo 32 pedagogických (včetně 2 výchovných poradkyň) a 6 nepedagogických pracovníků.

Děti se zdravotním postižením mohly pobývat ve škole od 6:20 hodin do 17:30 hodin každý den. Na individuálních rodičovských schůzkách byli rodiče seznámeni s výsledky psychologických a speciálně pedagogických vyšetření.[216]

V dalším školním roce nastoupilo dne 1. září 155 žáků, včetně 17 žáků, kteří docházeli do pomocných tříd. Organizace tříd se nezměnila, pouze školní družina se opět rozrostla o další oddělení, celkem jich je tedy 8 a navštěvovalo ji 53 žáků. Dále přibyl pedagogický i nepedagogický pracovník.

V tomto roce bylo uskutečněno 140 dlouhodobých a krátkodobých hospitací, řada metodických sdružení, 44 porad a 9 pedagogických rad. Ve dnech 12. – 19. dubna proběhla na škole tzv. orientační inspekce, která ohodnotila výuku českého jazyka jako velmi dobrá, výuku matematiky jako průměrná, výuku přírodovědných předmětů jako průměrná, výuka společenskovědních předmětů jako nadprůměrná,

[215] Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně III. díl, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07, Kapitola školní rok 1997–1998

[216] Kapitola školní rok 1998–1999

výuka pracovního vyučování jako velmi dobrá, výuka v pomocné škole jako velmi dobrá. Plánování a organizace školy byla ohodnocena jako velmi dobrá, vedení a motivovanost pracovníků jako vynikající. Celkové hodnocení školy bylo označeno jako nadprůměrné a s prací všech zaměstnanců byla Česká školní inspekce celkově spokojena.

Zvláštní škola v Kolíně poskytuje služby žákům v rozsáhlé oblasti Kolínska. Do zvláštní školy docházely děti se zdravotním omezením – mentální retardace, onemocnění srdce, ledvin, pohybového aparátu aj.[217]

Zvláštní škola nadále poskytovala svým žákům kreativní možnosti pro využití jejich volného času, tyto aktivity se každým rokem rozrůstaly a byly pojmenovány jako školní kluby – pěvecký, relaxační a rehabilitační cvičení, ručních prací, stolního tenisu, turistický a poznávací. Dalším zpestřením byly sportovní akce pořádané Zvláštní školou v Kolíně – sportovní hry (září), stolní tenis (říjen), minikopaná (říjen), halová minikopaná (listopad), minikopaná pomocné třídy a Večerní škola (březen) aj.

2.2.8 Novodobá podoba zvláštní školy (21. století)

Tento rok pokračoval v organizaci předešlého školního roku beze změny. Jediná změna se týkala zkrácení času pobývání ve školní družině a to pouze do 16:30 hodin. V rámci spolupráce s SPMP a SPC pořádala Zvláštní škola 1x týdně (již 5. rokem) tzv. večerní školu pro dospělé MP.[218]

Na začátku školního roku 2001/2002 se sešlo 150 žáků. Bylo otevřeno 17 tříd, včetně 4 pomocných. Školní družina fungovala beze změny, rozšířeny byly možnosti využití volného času o hru na flétnu, práci s keramikou, práci na počítačích a společenský kroužek. Pedagogických a nepedagogických pracovníků bylo celkem 40 a nadále fungovala úzká spolupráce se SPC a SVP.[219]

Ve školním roce 2005/2006 navštěvovalo školu 101 žáků ve 12 třídách a 39 žáků v 5 třídách speciálních. Školní družinu navštěvovalo 31 dětí. Celkem zde působí 26 pedagogů, ve škole při nemocnici a Mateřské škole pracuje 9 pedagogů a v SPC 2 pracovnice. V tomto školním roce došlo k přejmenování Zvláštní školy na

[217] Kapitola školní rok 1999–2000
[218] Kapitola školní rok 2000–2001
[219] Kapitola školní rok 2002–2003

Základní školu a Mateřskou školu Kolín. Tento název vznikl díky spojení několika speciálně pedagogických zařízení sídlících ve 2 budovách. Vedení škol se nachází v Kutnohorské ulici, tak jako ZŠ praktická, ZŠ speciální, MŠ speciální a Speciálně pedagogické centrum (SPC). Spojením škol se Školou při nemocnici vznikla kompletní nabídka služeb, které na sebe navazují a pokrývají širokou oblast působení. Mateřská škola slavnostně zahájila provoz dne 31. 8. 2007

Novodobé pojetí školy a její výchovy a vzdělávání se neliší od let předešlých, souhrnně lze tvrdit, že cílem této školy je vzdělávání žáků takovým způsobem, aby si každý z nich uvědomil, že je jedinečnou osobností se svými přednostmi a že patří do této společnosti.

Opět se rozšířily možnosti využití volného času o kroužky fotbalový a cyklistický. Do školy též dochází v rámci Sdružení pro pomoc mentálně postiženým bývalí žáci této školy. Společně s pedagogy pořádají výlety, společenské a vzdělávací akce. Dětem je poskytována psychologická, logopedická a sociální pomoc.[220]

Tato novodobá podoba školy (od 21. století) je vcelku neměnná, a pokud dochází ke změnám, tak jen nepatrným, avšak pozitivním. Se školou jsou spojená i další zřízení a sdružení:

Mateřská škola speciální (MŠ speciální) se věnuje dětem smyslově, tělesně a mentálně postiženým, dětem s vadou řeči, zdravotně oslabeným, s diagnózou autismu a dětem se sníženou psychosociální adaptací. Můžou docházet i děti zdravé s odloženou školní docházkou. Program MŠ speciální je individuální, zajišťuje komplexní péči a vychází z individuálních výchovně vzdělávacích plánů, které jsou vytvořeny společně s pediatry. V MŠ pracuje team pedagogů, školní logoped a provozní pracovnice. Cílem je účinná pomoc dětem s postižením a jejich rodinám, které tuto pomoc potřebují a zároveň poskytují zpětnou vazbu, která je pro činnost kvalitní práce velmi důležitá.

V dětském pavilonu nemocnice Kolín pracuje již od roku 1956 škola při nemocnici. Za dětmi, které nemají jinou možnost, než pobyt v nemocnici dochází pedagogové z MŠ, ZŠ a vychovatelka. Děti jsou vyučovány dle osnov, které jsou určeny pro chod školy. Výuka je zaměřena především na český jazyk, matematiku a cizí jazyky.

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým (SPMP) pořádá pravidelná každotýdenní setkání mentálně postižených dospělých osob (bývalých absolventů školy). Každoročně jsou uskutečněny celodenní výlety nebo týdenní akce za sportem či

[220] Kapitola školní rok 2005–2006

kulturou. Pravidelně je pořádána výstava prací mentálně postižených dětí pod názvem „RADOST“.

„Terne čave“ (Romské děti) je Občanské sdružení, které podporuje děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Členy jsou převážně učitelé, kteří se snaží v mimoškolní činnosti vést děti ke kladnému vztahu ke svému okolí a společnosti. Sdružení pořádá různé akce – turistika, cykloturistika, přátelská utkání v kopané, floorbalu, lyžařské a snowboardové zájezdy, lanové aktivity, kanoistika, sociální hry, brigády, exkurze atd.

3 Dnešní podoba ZŠ, MŠ a PŠ Kolín

Dnes vnímáme Zvláštní školu v Kolíně jako široký komplex – Základní škola, Mateřská škola, Základní škola speciální (včetně autistické třídy), Mateřská škola speciální, Mateřská škola při nemocnici, Střední škola praktická a Speciálně pedagogické centrum (příloha č. 8).

Škola ordinuje s několika školními vzdělávacími programy:

- ŠVP pro žáky s lehkým mentálním postižením, 79-01-C/01, Základní škola
- ŠVP pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, 79-01-B/01, Základní škola speciální
- ŠVP pro žáky s TMP a souběžným postižením více vadami,79-01-B/01, ZŠ speciální
- Vzdělávací program pomocné školy č.j. 24 035/97-22, 79-01-B/001, Pomocná škola
- Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy č.j.15 988/2003-24
- Učební plán praktické školy dvouleté č.j.32090/2004-24
- ŠVP pro děti ve speciální MŠ

3.1 Charakteristika dnešní podoby školy

Škola je označována za školu úplnou (1. až 9. postupný ročník) s kapacitou pro 160 žáků základní školy praktické, 70 žáků základní školy speciální, 20 žáků Praktické školy dvouleté. Pro speciální MŠ při nemocnici a speciální MŠ pro děti s kombinovanými vadami je kapacita velmi variabilní.

Výuka probíhá ve třídách základní školy praktické, základní školy speciální a Praktické školy dvouleté. Doplňkovou činnost škola neprovozuje.

V budově školy je 24 tříd a odborné pracovny (šírna, školní kuchyňka, pracovna PC, dílny). Součástí školy je tělocvična a prostory pro činnost školní družiny. Na školním pozemku je venkovní sportovní hřiště, skleník a školní zahrada, která slouží k rekreaci dětí i při pracovních činnostech. Ve škole je vybudovaný bezbariérový přístup.

O vzhled školy a školního pozemku se převážně starají žáci a učitelé školy. Prostory pro výuku jsou dostatečné a přizpůsobené potřebám žáků.

V přízemí školy se nachází školní dílna, tělocvična a školní kuchyňka. V prvním patře je umístěna pracovna PC a šírna. Pracovnu PC využívají žáci během vyučování, o velké přestávce a probíhá zde i činnost školních klubů a školní družiny. Do všech učeben, kde to bylo možné, byly instalovány interaktivní tabule, na kterých probíhá výuka i metodická činnost pedagogického sboru. Ve třídách, kde by vzhledem k druhu handicapu žáků nebyla IT využita, pracují žáci s iPady. V budově školy se také nachází pracoviště SPC.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu, kout s pingpongovými stoly, školní hřiště a travnaté plochy v okolí školy (škola má možnost docházet na lehkoatletický stadion v Kolíně, vypůjčit si jezdecká kola pro žáky od SPMP, docházet na kolínský plavecký stadion aj.). Pro děti z MŠ i mladší žáky je k dispozici malé, avšak dobře vybavené hřiště na dvoře školy. Tyto prostory, učebnu PC, dvůr a hřiště mohou žáci plně využívat ve svém volnu či o přestávce.

Pedagogové školy mají k dispozici vybavenou sborovnu a ve svém volném čase mohou také využívat sportovní zařízení školy. I materiální vybavení je zatím dostatečné (časem stárne, ale na obnovu nezbývají finanční prostředky). Na tvorbě mnoha pomůcek se podílejí také učitelé s žáky.

Jednou z priorit školy je využití informačních a komunikačních technologií. Pro tyto potřeby má škola vybavenou jednu učebnu výpočetní techniky a v každé třídě umístěn počítač. Další počítače jsou ve sborovně a na pracovišti SPC.
Všechny stanice jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet. Každý pracovník školy a každý žák má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a učitelé mají i své e-mailové adresy.

Po technické stránce je škola vybavena dvěma učebnami dílen, školní kuchyňkou, dokonce i keramickou pecí. Dále začali přípravné práce pro vybudování relaxační místnosti.
Pro odpočinek je k dispozici školní družina, školní kluby, od jara do podzimu mohou děti velké přestávky trávit na školním dvoře nebo zde může probíhat vyučování.

V procesu výchovy a vzdělávání se věnuje největší pozornost dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vyučování 1. – 3. ročníku je organizováno v blocích a vyučující se může v plné míře přizpůsobit aktuálním potřebám dětí. Pedagogům ve třídách ZŠ speciální a MŠ jsou nápomocni asistenti pedagogů. Nově byla zrušena pozice asistenta pro sociálně znevýhodněné žáky, kterou škola postrádá (příloha č. 13).

3.2 Základní výchovně vzdělávací cíle školy

Škola se zaměřuje na inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro žáky s různým druhem postižení, výchovu a vzdělávání v duchu spolupráce, výchovu a vzdělávání pro život, výchovu a vzdělávání, která vede k osamostatnění se a soběstačnosti, výchovu a vzdělávání ke zdravému životnímu stylu a na výchovu k smysluplnému využití volného času.

Snaží se pro své žáky vytvářet takové podmínky, aby mohly co nejlépe uplatnit své schopnosti a všestranně se rozvinout. Do výuky se zavádějí efektivní metody (skupinové a projektové vyučování), kterými se žáci vedou k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu.

Škola chce naučit žáky takové znalosti a dovednosti, které uplatní v životě (zaměřit se i na praxi). Vést je k využívání komunikačních a informačních technologií a podporovat vyhledávání nových informací k sebevzdělávání.

Důraz je kladen na sportovní výchovu a tím navést žáky ke zdravému životnímu stylu. Škola učí žáky dodržovat a respektovat stanovená pravidla společného soužití. Snaží se je nasměrovat k aktivnímu využívání volného času a podporovat u nich rozvoj všech složek osobnosti.

3.3 Další aktivita školy

Zájmová činnost organizovaná školou je ve formě akcí školní družiny a školních kroužků. Mimoškolní aktivity jsou organizovány občanským sdružením SPMP a třídními učiteli.

Škola je zapojena do projektu OP VK[221] ve fázi udržitelnosti tří projektů: Anglicky na ZŠ praktické, Zvyšování čtenářské gramotnosti a Pracovní dovednosti. Nově se začalo pracovat na projektu „Peníze do škol“ (tzv. šablony) a koncem školního roku 2012/2013 se začal realizovat další projekt EU – iMetodika.

Organizují se sportovní akce na okresní i krajské úrovni (kopaná, lehká atletika, cyklistika). Nová je organizace letní a zimní paralympiády se zaměřením na žáky s nejtěžším postižením.

Škola se stala partnery projektů „Dítě a kůň“, „Poznej řemeslo, poznej praxi“ a „Učíme se anglicky“ a v rámci prevence sociálně patologických jevů spolupracuje škola s občanským sdružením Prostor, které dlouhodobě pracuje se třídními kolektivy od 6. do 9. třídy.

Dále škola spolupracuje se zastupiteli města Kolín, Policií ČR, Městskou policií, úřadem práce, odborovou organizací i dalšími subjekty.

Některé z aktivit jsou pořádány i pro veřejnost:

- Koncerty: Vánoční koncert v kostele sv. Víta, Vánoční koncert ve škole
- Výtvarné výstavy: Celostátní výtvarná soutěž dětí s mentálním postižením „Radost“
- Sportovní turnaje pořádané školou: Minikopaná ml. Žáci, Minikopaná st. Žáci, Okresní kolo kopané pro starší žáky, Lehkoatletický čtyřboj (okresní

[221] OP VK = Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost

kolo a krajské kolo), Paralympiáda (letní i zimní) dětí s kombinovanými vadami

Žáci se účastní i většiny sportovních akcí vyhlášených školami v okolí. Jsou úspěšní v rámci celorepublikových klání. Tradicí se již stala naše účast na Kouřimské stezce.

3.4 Poradenství v rámci školy

Funkci výchovného poradce vykonávají dva pedagogové. Svou práci vykonávají kvalitně a potýkají se se spoustou problémů, které řeší. Nejvíce se koncentrují na péči o vycházející žáky, spolupráci se SVP (nedostatečně využíváno rodiči), spolupráci se SPC, PPP[222] a TU, spolupráci s ředitelkou školy, rodiči žáků (v ojedinělých případech se navštěvují rodiče v místě svého bydliště), spolupráci s OSPOD[223].

Další důležitá spolupráce s lékaři, psychologem, psychiatrem, Policií ČR a Městskou policií, která probíhá dle potřeb.

[222] PPP = pedagogicko - psychologická poradna
[223] OSPOD = orgán sociálně - právní ochrany dětí

4 František Kopáček

(15. 4. 1879 - 28. 6. 1951)

Zakladatel, nejzasloužilejší učitel, poté zároveň i ředitel Pomocné třídy/školy. Působil na škole od jejího počátku, přes nejtěžší období formace školy. Dodnes jsou mu připisovány zásluhy za prosazení a fungování školy vůbec. Po celou dobu (až do svého posledního dne) se zajímal a sledoval chod školy. Byl rádcem, z jeho bohatých zkušeností čerpali nejen pedagogové, ale i celá škola. Byl neobyčejným členem sboru do posledních okamžiků svého života.

Jako první začal psát samotnou kroniku o vzniku a vývoji pomocné třídy, díky které se dozvídáme o prvopočátcích školy. Jeho počátky učitelské kariéry nacházíme v obecné škole v Týnci nad Labem.

Aby mohl vykonávat funkci třídního učitele v pomocné třídě, musel mít úspěšně složenou zkoušku z vyučování dětí neplnosmyslných (měl již z dřívějška). Z počátku vyučoval i katolickému náboženství.

Za doby 1. Světové války musel učitel František Kopáček hned po vyhlášení mobilizace (26. 7. 1914) nastoupit do vojenské služby (zástupce učitel z východního obvodu Kolín Josef Zach), avšak dne 1. 2. 1919 se znovu vrátil na svou pozici třídního učitele.

Rok 1925 byl pro Františka Kopáčka velmi úspěšným rokem. Tohoto roku byl zvolen jednatelem Okresní komise. Díky tomuto rozhodnutí se dostává pomocná škola do nejužšího styku se spolkem, což vedlo jedině ku prospěchu škole. Na jaře byla zvolena nová místní školní rada a zástupcem pomocné třídy se stal také František Kopáček.

Dále v tomto roce 1925 nastoupil na nové místo učitele na obecné dívčí škole severního obvodu v Kolíně, avšak nadále zůstal i učitelem v pomocné třídě.

Léta nadcházející přinášely další a další úspěchy. Dne 15. 3. 1927 byl zvolen za učitelstvo školního okresu kolínského členem Okresního sboru Léčebného fondu státních zaměstnanců a učitelů.

Dne 2. 5. 1930 byl vyhlášen výnos ministerstva školství a národní osvěty o zřizování a úřadování odborných komisí pro vřazení dětí do pomocných škol (tříd), kdy jedním z členů komise byl i František Kopáček.

Radostnou zprávu přinesl den 5. 4. 1932, kdy byl František ustanoven definitivním řídícím učitelem při veřejné pomocné škole v Kolíně a ode dne 1. 7. 1932 na své místo nastoupil a zároveň vyučoval v I. třídě pomocné (své třídnictví nechtěl opustit, byl s žáky v nejužším kontaktu).

Dne 1. 3. 1934 byla jmenována nová komise pro vřazování dětí do pomocné školy a zástupcem pomocné školy byl stále František Kopáček.

Od roku 1936 začal s výkonem přednášek na téma „Příčiny, následky a léčení duchovní úchylnosti mládeže“. Tyto přednášky se snažil uplatnit na mnoha místech a polopatickým výkladem vysvětlit význam školy a zasvětit do něj okolí (přednášky vzbudily u posluchačů dvojí ohlas, jak kladný, tak i stále nechápající).

Tohoto roku dne 6. 6. se konaly velké oslavy, jelikož uběhlo 25 let od založení spolku Okresní péče o mládež, který měl zásluhu na zřízení pomocné školy v Kolíně. Při této slavné chvíli byl spolkem Okresní péče o mládež udělen Františkovi diplom „Čestný diplom za zásluhy v péči o české děti.“

Každá kariéra jednou končí a za své zásluhy a kvalitně odvedenou práci i na Františka čekal odpočinek a dne 31. 1. 1939 odešel František do trvalé výslužby. Žáci a učitelé plni smutku se s ním řádně rozloučili jakožto s prvním učitelem v pomocné škole v Kolíně.[224]

Dne 28. 11. 1951 otřásla pomocnou školou smutná zpráva, že zemřel zakladatel, nejvýznamnější učitel a ředitel pomocné školy v Kolíně p. František Kopáček. Byl to neobyčejný člověk, který bojoval v každé situaci za pomocnou školu, byl to rádce svých kolegů, který od něj neustále čerpal informace, a chodili si k němu pro rady. Láska k němu je popsána v Kronice pomocné třídy (školy) Kolín takto: *„ Lidé jeho typu neumírají. Zemřel – jeho duch bude stále pronikat naši práci. Čest jeho památce. “*[225]

[224] Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07.
[225] Str. 204

5 Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se pokusila shrnout, ale zároveň neopomenout žádný z důležitých faktů, vznik, vývoj a konečné uspořádání dřívější Pomocné třídy (školy) a dnešní ZŠ, MŠ a PŠ Kolín.

Škole k jejímu vzniku velice pomohla daná doba, jelikož 20. století bylo stoletím rozkvětu speciální pedagogiky a jejího uznání jako teoretická disciplína a v dalších letech se pomalu začalo prosazovat komplexní chápání vztahu mezi obecnou a speciální pedagogikou.

I přes toto značné pozitivum, žádné začátky nejsou jednoduché, natož založení pomocné třídy, u které bylo nutno počítat s různými názory a rozporuplnými ohlasy společnosti.

Díky dochovaným informacím, ze kterých jsem sestrojila spoustu názorných tabulek, docházím ke spoustě komplexních a přínosných názorům.

Na první pohled je viditelné, že počty žáků každým rokem rostly a zájem rodičů svěřit jejich dítě do pomocné školy se zvyšoval. Již tento fakt je dán tím, že dříve si spousta lidí neuvědomovalo závažnost mentálních či fyzických vad již v raném věku dítěte a nutnou speciální péči. Je tedy nutné podotknout, že fyzické či mentální poruchy zde byly vždycky, avšak bohužel se na ně nekladl takový důraz.

Další velkou pomocí pro vůbec možný rozkvět a podporu školy na veřejnosti byly dotace a dary, které škola obdržela, ať už se jednalo ministerstva, spolky, velké firmy či jednotlivce, rodiče dětí, či samotní žáci. Každá pomoc byla využita ku prospěchu škole a posilovala tím její významnost a vnitřní soudržnost. Čím více získávala škola na vnitřní síle a pocitu významnosti, tím lépe působila na okolí, dostávala se do povědomí s uměním přesvědčit o své potřebnosti a významnosti.

A v neposlední řadě ocenění, uznání a to největší „díky“ patří pedagogickým, ale i nepedagogickým pracovníkům, kteří svou práci brali nadmíru svědomitě. Celý sbor nebral vzdělávání a výchovu dětí a mládeže za svou profesi, ale za své poslání. Jejich cíle byly vysoké a vytrvalost nebezpečná. Nebylo dne, kdy by pochybovali o své práci, věděli, že je děti potřebují, že je nemají pouze za autoritu, nýbrž za druhé rodiče a školu za druhý domov. Škola byla jejich nadějí, jejich pocitem smysluplnosti v tomto světě. Místo, kde se nejenom vzdělávali a vychovávali k řádnému a plnohodnotnému životu, ale kde pociťovali i lásku, ochranu, přátelství a

to nejen v průběhu jejich školních let, celý pedagogický sbor vítal žáky i po opuštění školy, rozdával rady a dělil se o jejich úspěchy.

Díky této práci jsem se nejenom posunula v čase, sbírala data, informace, pročítala staré spisy, sestrojovala tabulky, ale zažila jsem mnohem víc. Pocítila jsem teplo i mráz, úsměv i slzu, pocit smutku a štěstí. Bylo to pro mne jakýmsi ponořením do úplně jiného světa, do doby těžké, smutné, chaotické se spoustou chudých, nemocných dětí. Děkuji všem, kteří se podíleli na vzniku této školy, kteří ji vybudovali, formovali, bojovali za ni a dokázali ji dovést až do dnešní podoby, podoby konečné, jelikož tohle úsilí nikdy nebude zbytečné, tohle úsilí vykouzlilo úsměv na rtech plno dětem i jejich rodičům, kteří se znovu naplnili nadějí a plni síly mohli dále pokračovat na cestě životem, která má smysl.

6 Seznam použité literatury a pramenů

Literatura:

PRŮCHA, Jan: Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 272 s. ISBN 80-7178-399.4.

MONATOVÁ, Lili: Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska. 2. vyd. Brno: Paido, edice pedagogické literatury, 1998. 85 s. ISBN 80-85931-60-5.

Prameny a jiné zdroje:

Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně. Díl 1 – 4. Týká se ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, uloženo ve škole č. i.: 07.

Výroční zprávy školy. In. www.zskolin.cz

www.zskolin.cz

7 Seznam příloh

1. Portréty učitelů:
   1.1. František Kopáček
      - Zakladatel, nejzasloužilejší učitel a poté i ředitel Pomocné školy (třídy) Kolín
      - Funkční období 1912–1939
      - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
   1.2. Pavel Kratochvíl
      - Učitel, poté i ředitel Pomocné školy Kolín
      - Funkční období 1939
      - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
   1.3. Marie Kohoutová
      - Učitelka, poté i ředitelka Pomocné školy Kolín
      - Funkční období 1932–1957
      - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
   1.4. Marie Najbrtová
      - Učitelka Pomocné školy Kolín
      - Funkční období 1940–1967
      - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
2. Úvodní strana Kroniky Pomocné třídy (školy) v Kolíně
      - První zápis František Kopáček 1912
      - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
3. Oslavy 85. narozenin Tomáše Garrigua Masaryka
      - konečný výstup, děti z Pomocné školy vytvořily živý obraz kolem busty, v tento okamžik všichni zazpívali státní hymnu
      - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07

4. Zasazení 9 jubilejních lip

   4.1. Novinový článek

   - Oslava 88. narozenin Tomáše Garrigua Masaryka a 20 let Československé republiky
   - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07

   4.2. Fotografie

   - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07

5. Společná oslava všech národních škol v Kolíně 7. 3. 1938
   - Při průvodu bylo vysazeno 114 topolů pod názvem „Alej presidenta Osvoboditele“
   - Žáci Pomocné školy vysadili 10 topolů
   - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
6. Pomoc z USA
   - Dary od amerického Červeného kříže
   - „S nejlepším přáním všeho dobra hochům a děvčatům zdejší školy od dětí z Ameriky.“
7. Děti Pomocné školy
   - Volný čas ve výuce
   - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně, ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, číslo inventáře 07
8. Dnešní podoba školy
   - Zdroj: www.zskolin.cz
9. Fotografie z praxe v ZŠ, MŠ a PŠ Kolín 2014
   - Zdroj: vlastní fotografie
10. Tabulky Učitelský sbor a ostatní členi chodu školy
    - Názorné vypracování působení pedagogických pracovníků od roku 1912–1998
    - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně. Díl 1 – 4. Týká se ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, uloženo ve škole č. i.: 07.
11. Tabulky Počet žáků pomocné třídy/školy (1912–1973)

- Zachycení nejdůležitějšího období formace školy, dále pak poznatky k počtu žáků dokud to kronika umožňovala.
- Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně. Díl 1 – 4. Týká se ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, uloženo ve škole č. i.: 07.

12. Tabulky Dary a dotace Pomocné třídě (škole)
    - Veškeré možné dary a dotace, které byly uvedeny v Kronikách pomocné třídy/školy.
    - Zdroj: Kronika pomocné třídy (školy) v Kolíně. Díl 1 – 4. Týká se ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, uloženo ve škole č. i.: 07.
13. Tabulky Dnešní podoba školy
    - Tabulky jsou sestrojeny dle poslední zveřejněné výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2012/2013.
    - Zdroj: Výroční zprávy školy. In. www.zskolin.cz

1.

1.1.

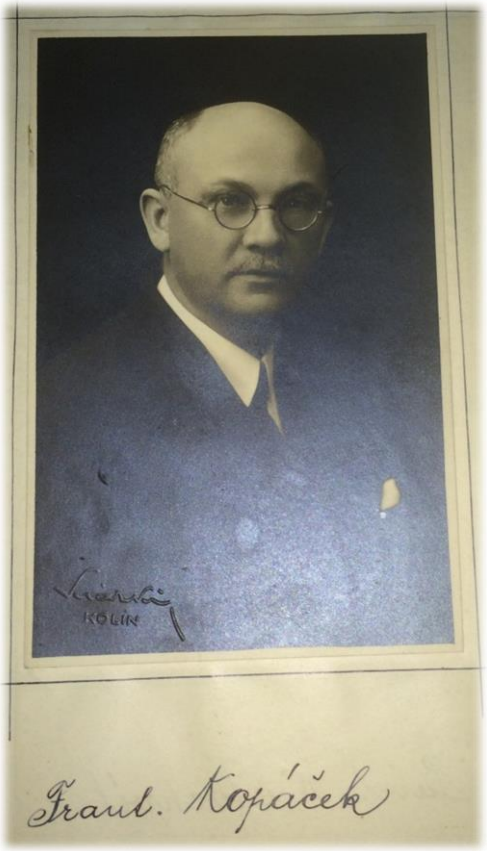
KOLÍN
Fraut. Kopáček

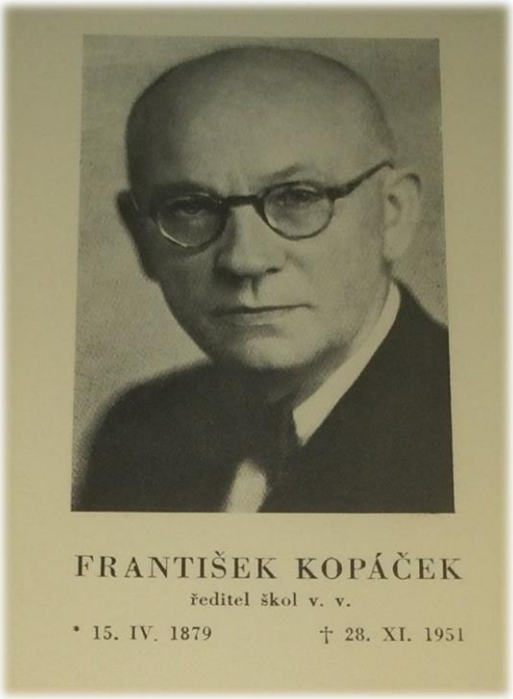
FRANTIŠEK KOPÁČEK
ředitel škol v. v.
* 15. IV. 1879
† 28. XI. 1951

1.2.

Pavel Kratochvíl

1.3.

1.4.

2.

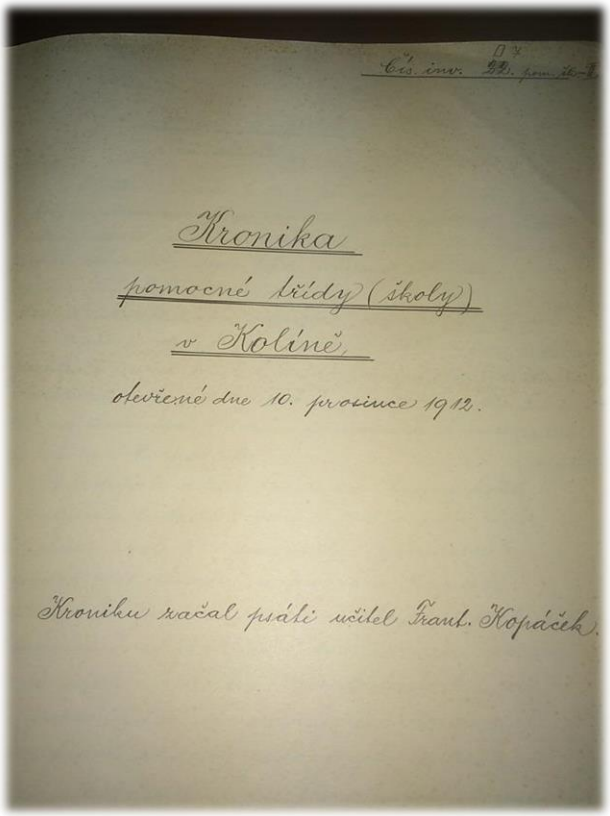
Čís. inv.
Kronika
pomocné třídy (školy)
v Kolíně,
otevřené dne 10. prosince 1912.
Kroniku začal psáti učitel Fran. Kopáček.

3.

4.

4.1.

Stromky projevem úcty a lásky.

Zasazení 9 jubilejních lip.

V sobotu se konala v Riegrově ulici v Kolíně dojímavá dětská slavnost. Děti z pomocné školy sešly se tam, aby zasadily devět jubilejních lip, z nichž tři prostřední byly pojmenovány podle vůdců zahraničního odboje: Masaryka, Beneše a Štefánika. Před zasazením každé lipy promluvili dva její kmotrové. Ředitel školy K o p á č e k promluvil k dětem o významu sázení lip a nabádal je, aby v budoucnu o ně pečovaly. Připomenul jim také význam dvacetiletého trvání samostatnosti. Hezká slavnost byla zakončena státní hymnou. Chvíli před touto slavností zasadila také západní škola před svou budovou Masarykovu lípu, u níž byl položen pamětní kámen.

4.2.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

UČITELSKÝ SBOR A OSTATNÍ ČLENI CHODU POMOCNÉ TŘÍDY/ŠKOLY

Řídící učitelé Základní školy západního obvodu v Kolíně, správci pomocné třídy, Řídící učitelé pomocné třídy/školy		
Jméno	**Funkční období**	**Poznámky**
Josef Tůma	1911	Ředitel ZŠ západní Kolín, zásluha vzniku pomocné třídy
Jan Krčík	1912–1. 6. 1927	Ředitel ZŠ západní Kolín
Bohumil Souček	1. 6. 1927–31. 8. 1927	Ředitel ZŠ západní Kolín
Petronela Frmalová	1. 9. 1927–1. 12. 1927	Ředitel ZŠ západní Kolín
Josef Vaníček	1. 12. 1927–31. 1. 1934	Ředitel ZŠ západní Kolín
František Kopáček	7. 1932–31. 1. 1939 (do výslužby)	Ředitel Pomocné třídy/školy Kolín
Josef Hála	31. 1. 1934	Ředitel ZŠ západní Kolín
Pavel Kratochvíl	1. 2. 1939–30. 6. 1939 (do výslužby)	Ředitel Pomocné školy Kolín
Marie Kohoutová	1. 7. 1939–1. 9. 1957	Ředitelka Pomocné školy Kolín
Václav Patočka	1. 7. 1940	Ředitel ZŠ západní Kolín
František Vašek	1. 9. 1957–1. 9. 1964	Ředitel Pomocné školy Kolín
Alois Červenal	1. 9. 1964–1. 2. 1973 (odchod do důchodu)	Ředitel Pomocné školy Kolín
Miloš Dlabal	1. 2. 1973–1. 9. 1977	Ředitel Pomocné školy Kolín
Hana Petráňová	1. 9. 1977–?	Ředitelka Pomocné školy Kolín
Věra Davidová	? –1987	Zástupce ředitele Pomocné školy
Alexandra Kohoutová	1987–?	I. zástupkyně ředitele Pomocné školy
Marie Omská	1987–?	II. zástupkyně ředitele

		Pomocné školy
Jana Mikšovská	1992	Ředitelka Pomocné školy Kolín
Ivana Černá	1992–1994	Zástupkyně ředitele
Zdenka Farkašová	1994–1995	Zástupkyně ředitele
Lenka Hrnčířová	1995–1996	Zástupkyně ředitele
J. Smrkovská	1996–?	Zástupkyně ředitele

Učitelé pomocné třídy, učitelé I. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
František Kopáček	1912–26. 7. 1914 (do vojenské služby)
Josef Zach	26. 7. 1914–1. 6. 1917 (do vojenské služby)
Anna Zachová	1. 6. 1917–19. 9. 1917
Vilém Nový	19. 9. 1917–1. 11. 1917
Bohumil Holmann	1. 11. 1917–10. 1. 1918
Vilém Nový	10. 1. 1918–1. 6. 1918
Zdeňka Krátká	1. 6. 1918–1. 2. 1919
František Kopáček	1. 2. 1919–31. 1. 1939 (do výslužby)
Marie Kohoutová	31. 1. 1939–1. 9. 1957 (zemřela)
František Vašek	1. 9. 1957–1963
Marie Najbrtová	1963–30. 6. 1967 (odchod do důchodu)
Jiřina Lahodová	1967–1974
Poláková	1974–1976
Jiřina Lahodová	1976–1982
Ludmila Hrabová	1982–1986
Františka Křivánková	1986–1988
Jiřina Veselá (1. A)	1988
Jiřina Lahodová (1. B)	1988–1989
Marie Benešová (1. B)	1989–1990
Hana Zubíková	1990–1993
Renata Němečková	1993–1994
Marie Beranová (1. A)	1994–1995
Štěpánka Kynčlová (1. B)	1994–1995

Iveta Bočková	1995–1996
J. Tykvová (1. A)	1996–1997
M. Krčmářová (1. B)	1996–1997

Učitelé II. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
Pavel Kratochvíl	1. 1. 1931–1. 10. 1932
Marie Kohoutová	1. 10. 1932
Pavel Kratochvíl	1. 9. 1935–30. 6. 1939 (do vojenské služby)
Marie Najbrtová	1945
František Vašek	1. 9. 1951–1. 9. 1957
Stanislav Dvořák	1. 9. 1957–1963
Alois Červenal	1963–1973
Milada Poláková	1976–1978
Ludmila Hrabová	1978–1981
Jarmila Vonková	1981–1982
Jiřina Lahodová	1982–1983
Marie Jiskrová (2. A)	1983–1984
Františka Křivánková (2. B)	1983–1984
Jan Kalík	1984–1985
Marie Záhorková	1985–?
Regína Tvrdá (2. B)	1987–1988
Františka Křivánková (2. A)	1988–1989
Helena Králová (2. B)	1988–1989
Marie Benešová (2. A)	1989–1990
Věra Hančíková (2. B)	1989–1990
Jiřina Veselá (2. A)	1990–1991
Marie Záhorková (2. B)	1990–1991
Ivana Zadáková	1991–1992
Štěpánka Hanzlová (2. A)	1992–1993
Markéta Pokorná (2. B)	1992–1993
Hana Zubíková (2. A)	1993–1994
Markéta Černohlávková (2. B)	1993–1994
Ilona Severová	1994–1995

Marie Beranová (2. A)	1995–1996
Romana Dušková (2. B)	1995–1996
L. Prokopová	1996–1997

Učitelé III. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
Marie Kohoutová	23. 9. 1932–1. 10. 1932
Pavel Kratochvíl	1. 10. 1932–1. 9. 1935
Marie Kohoutová	1. 9. 1935–?
Pavel Kratochvíl	31. 1. 1939–1. 4. 1939
Václav Patočka	1. 4. 1939–30. 6. 1939
František Vašek	1945–?
Marie Najbrtová	1. 9. 1951
Marie Kohoutová	1962–1963
Stanislav Dvořák	1963–1964
Jiřina Lahodová	1964–1965
Marie Rothová	1965–1967
Vladimír Kadlec	1967–1973 (odchod do důchodu)
Maria Klailová	1973–1975
Ludmila Hrabová	1975–1978
Milada Poláková	1978–1980
Alexandra Kohoutová	1981
Drahoslava Chládková	1977–1980
Alexandra Kohoutová	1980–1982
Jarmila Vonková	1982–1984
Jan Kalík (3. B)	1983
Marie Jiskrová (3. A)	1984–1985
Františka Křivánková (3. B)	1984–1985
Jan Kalík	1985–1986
Alexandra Kohoutá	1986–1988
Marie Záhorková (3. A)	1988–1989
Ivana Mikšovská (3. B)	1988–1989
Marie Záhorská (3. A)	1989–1990
Dana Kejklíčková (3. B)	1989–1990

Irena Pánková (3. A)	1990
Věra Hančíková (3. B)	1990
Jiřina Veselá (3. A)	1991–1992
Marie Záhorková (3. B)	1991–1992
Radmila Štědrá (3. A)	1992–1993
Jiřina Veselá (3. B)	1992–1993
Lenka Hrnčířová (3. A)	1993–1994
Ladislava Baštová (3. B)	1993–1994
Marie Knížková (3. A)	1994–1995
Markéta Černohlávková (3. B)	1994–1995
Ilona Severová	1995–1996
Beranová (3. A)	1996–1997
R. Balounová (3. B)	1996–1997
R Štědrá (3. B)	1996–1997

Učitelé IV. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
Jaroslav Vácha	1. 9. 1958–1962
František Vašek	1963–1965
Jiřina Lahodová	1965–1966
Stanislav Dvořák	1966–1967
Božena Suchanová	1967–1968
Stanislav Dvořák	1968–1970
Hana Petráňová	1970–1978
František Svoboda	1978–1979
Alexandra Kohoutová	1979–1980
Milada Poláková (4. B)	1980–1982
Ludmila Hrabová (4. A)	1981–1982
Alexandra Kohoutová	1982–1984
Jarmila Vonková (4. A)	1984–1985
Alexandra Kohoutová (4. B)	1984–1985
Marie Jiskrová (4. A)	1985–1986
Františka Křivánková (4. B)	1985–1986
Markéta Pokorná	1986–1987

Marie Jiskrová	1987–1989
Marie Benešová	1988–1989
Roman Pekárek (4. B)	1989–1990
Marie Jiskrová	1990–1991
Irena Pánková (4. A)	1991–1992
Věra Hančíková (4. B)	1991–1992
Věra Kratochvílová (4. A)	1992–1993
Jiřina Smrkovská (4. B)	1992–1993
Iveta Vaňkátová (4. A)	1993–1994
Jiřina Veselá (4. B)	1993–1994
Lenka Hrnčířová (4. A)	1994–1995
Ladislava Paďouková (4. B)	1994–1995
Marie Knížková (4. A)	1995–1996
Jana Petráňová (4. B)	1995–1996
I. Severová	1996–1997

Učitelé V. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
Stanislav Dvořák	1964–1966
Jiřina Lahodová	1966–1967
Stanislav Dvořák	1967–1968
Marcela Sovětínská	1968–1973
Miloš Dlabal	1973–1975
Milena Dobíšková	1975–1979
Naděžda Mixová	1979–1980
Jarmila Vonková	1980–1981
Jan Kalík	1981–1982
Františka Křivánková (5. A)	1982–1983
Irena Pánková (5. B)	1982–1983
Marie Polešáková	1983–1984
Marta Severová	1984–1985
Věra Hančíková (5. A)	1985–198
Alexandra Kohoutová (5. B)	1985–1986
Marie Jiskrová	1986–1987

Markéta Pokorná (5. A)	1987–1988
Jan Kalík (5. B)	1987–1988
Marie Jiskrová (5. A)	1988–1989
Věra Hančíková (5. B)	1988–1989
Markéta Pokorná (5. A)	1989–1990
Irena Pánková (5. B)	1989–1990
Naděžda Mixová (5. A)	1990–1991
Lenka Hrnčířová (5. B)	1990–1991
Marie Benešová (5. A)	1991–1992
Markéta Pokorná (5. B)	1991–1992
Irena Pánková (5. A)	1992–1993
Věra Hančíková (5. B)	1992–1993
Lydie Štěrková (5. A)	1993–1994
Jiřina Smrkovská (5. B)	1993–1994
Blanka Němečková (5. C)	1993–1994
Naděžda Mixová (5. A)	1994–1995
Jiřina Veselá (5. B)	1994–1995
Věra Brtková (5. A)	1995–1996
Radka Dostálová (5. B)	1995–1996
M. Knížková (5. A)	1996–1997
J. Suchá (5. B)	1996–1997

Učitelé VI. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
František Svoboda	1965–1977
Naděžda Mixová	1977–1979
František Svoboda	1979–1980
Marie Omská	1980–1981
Josef Materna	1981–1983
Jan Kalík (6. B)	1982–1983
Irena Pánková (6. A)	1983–1984
Marie Omská (6. B)	1983–1984
Marie Polešáková (6. A)	1984–1985
Naděžda Mixová (6. B)	1984–1985

Marie Benešová	1985–?
Hana Vojtíšková (6. B)	1986–1987
Pavla Hartigová (6. A)	1987–1988
Ludmila Hrabová (6. B)	1987–1988
Markéta Pokorná (6. A)	1988–1989
Ivana Černá (6. B)	1988–1989
Hana Vojtíšková (6. A)	1989–1990
Jitka Málková (6. B)	1989–1990
Jiří Vodička (6. A)	1990–1991
Bohdana Košťálová (6. B)	1990–1991
Naděžda Mixová (6. A)	1991–1992
Roman Pekárek (6. B)	1991–1992
Marie Omská (6. A)	1992–1993
Alexandra Kohoutová (6. B)	1992–1993
Karel Vavák (6. A)	1993–1994
Věra Hančíková (6. B)	1993–1994
Hana Petráňová (6. A)	1994–1995
Jiřina Smrkovská (6. B)	1994–1995
Blanka Němečková (6. C)	1994–1995
Naděžda Mixová (6. A)	1995–1996
Ivana Konvalinková (6. B)	1995–1996
A. Suková (6. A)	1996–1997
M. Krčmářová (6. B)	1996–1997

Učitelé VII. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
František Svoboda	1977 (učí i v důchodu) –?
Josef Materna	1978–1979
Anna Průchová	1979–1980
Naděžda Mixová	1980–1981
Marie Omská	1981–1982
Hana Hrubešová	1982–1983
Josef Materna (7. A)	1983–1984
Tomáš Kukal (7. B)	1983–1984

Hana Hrubešová (7. A)	1984–1985
Marie Omská (7. B)	1984–1985
Marie Polešáková (7. A)	1985–1986
Naděžda Mixová (7. B)	1985–1986
Marie Omská	1986–1987
Irena Pánková (7. A)	1987–1988
Hana Vojtíšková (7. B)	1987–1988
Naděžda Mixová (7. A)	1988–1989
Ludmila Hrabová (7. B)	1988–1989
Zuzana Maternová (7. A)	1989–1990
Ivana Černá (7. B)	1989–1990
Alexandra Kohoutová (7. A)	1990–1992
Jitka Málková (7. B)	1990–1992
Naděžda Mixová (7. A)	1992–1993
Hana Petráňová (7. B)	1992–1993
Marcela Hubáčková (7. C)	1992–1993
Marie Omská (7. A)	1993–1994
Alexandra Kohoutová (7. B)	1993–1994
Dana Slepánková (7. C)	1993–1994
Ivana Priegelhofová (7. A)	1994–1995
Naděžda Hněvsová (7. B)	1994–1995
Hana Petráňová (7. A)	1995–1996
Jiřina Smrkovská (7. B)	1995–1996
Blanka Němečková (7. C)	1995–1996
A. Bínová (7. A)	1996–1997
P. Pekárek (7. B)	1996–1997

Učitelé VIII. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
Josef Materna	1979
Irena Pánková	1980
Naděžda Mixová	1981–1982
Marie Omská	1982–1983
Jiřina Němcová	1983–1984

Ivana Černá	1984–1985
Bohdana Malá (8. A)	1985–1986
Marie Omská (8. B)	1985–1986
Marie Polešáková (8. A)	1986–1987
Naděžda Mixová (8. B)	1986–1987
Helena Králová	1987–1988
Irena Pánková (8. A)	1988–1989
Hana Vojtíšková (8. B)	1988–1989
Naděžda Mixová (8. A)	1989–1990
Květuše Mašínová (8. B)	1989–1990
Roman Pekárek (8. A)	1990–1991
Ivana Černá (8. B)	1990–1991
Alexandra Kohoutová (8. A)	1991–1992
Ivana Černá (8. B)	1991–1992
Karel Vavák (8. A)	1992–1993
Bohdana Košťálová (8. B)	1992–1993
Naděžda Mixová (8. A)	1993–1994
Hana Petráňová (8. B)	1993–1994
Jana Matušková (8. C)	1993–1994
Marie Omská (8. A)	1994–1996
Alexandra Kohoutová (8. B)	1994–1996
Dana Slepánková (8. C)	1994–1995
Eliška Zemanová (8. C)	1995–1996
Hana Petráňová (8. A)	1996–1997
V. Vrabec (8. B)	1996–1997
E. Zemanová (8. C)	1996–1997

Učitelé IX. třídy Pomocné školy	
Jméno	**Funkční období**
Irena Pánková	1979–1980
Josef Materna	1980–1981
Irena Pánková	1981–1982
Naděžda Mixová	1982–1983
Josef Materna	1984–?

Marie Polešáková	1989–1990
Alexandra Kohoutová	1996–1997

Učitelé Pomocné školy v době války (bez určení třídy)	
Jméno	**Funkční období**
Josef Kabát	1940–15. 10. 1941
Marie Najbrtová	1940
František Vašek	15. 10. 1941–1948 (přeložen na svou žádost do Prahy)
Marie Vlková – Koláčná	1948
František Vašek	1. 11. 1048

Výuka ženských prací	
Jméno	**Funkční období**
O. Lodrová	1930–30. 9. 1932
L. Kopáčková	1930–1931
O. Lodrová	1931–30. 9. 1932
V. Frýdová	1. 10. 1932–1933
M. Břečková	1933–11. 3. 1934
V. Hahnová	11. 3. 1934–23. 9. 1935
M. Bloudková	23. 9. 1935–31. 1. 1939
V. Stuchlíková	1. 2. 1939–(není zapsáno)
B. Vokálová	1947–1948
M. Vaňávková	8. 9. 1948–1. 2. 1949
M. Matiásková	1. 2. 1949
B. Pavlíková	1949–?
J. Benešová	1949–?

Výuka náboženství		
Jméno	**Typ náboženství**	**Funkční období**
katecheta Antonín Eltschknez	katolické	1913–1917
katecheta Vladislav Růžička	katolické	1917–1918
Alois Červín	katolické	1918–1919
kaplan Jaroslav Kulač	katolické	1919–1. 4. 1920
katecheta Alois Červín	katolické	1920–1924
katecheta Ladislav Kopal	československé	1924–1930
Růžena Jiskrová	českobratrské	1924–1930
katecheta Lambert Studénka	katolické	1924–1925
katecheta Josef Baťha	katolické	1. 9. 1928–6. 12. 1928
katecheta Lambert Studénka	katolické	6. 12. 1928–1934
katecheta Bohumil Jebavý	československé	1930
katecheta Josef Zicha	československé	1930–1932
Marie jiskrová	českobratrské	1930–1931
Jindřich Volek	českobratrské	1931–1932
Louisa Prágrová	československé	1932–1933
katecheta Jaroslav Suchý	československé	1932–1933
katecheta Josef Zicha	československé	1932–1933
Bronislava Řepová	českobratrské evangelické	1932–1933–?
Anna Nigrinová	římsko-katolické	1934–1935
Kaplan Josef Tůma	římsko-katolické	1935
Farář Adolf Leux	římsko-katolické	1935
Farář Rudolf Vávra	římsko-katolické	1935
Farář Stanislav Robl	římsko-katolické	1935
František Činčera	římsko-katolické	1936–1937
Katecheta Mansvet Ston	římsko-katolické	1937
P. Agapil J. Pátek	katolické	1947–1949
katecheta Bedřich Bervíd	československé	1947–1949
Josef Vápeník	československé	1949–1950
Václav Kratochvíl	katolické	1950–?
katecheta Bedřich Bervíd	československé	1950–?
nikdo	žádné	1959–1960

Konatelé školní inspekce v příslušném školním roce		
Jméno	**Funkce**	**Vykonaná inspekce**
Josef Chmelař	okresní školní inspektor	1911
Bohdan Tyšler	okresní školní inspektor	1913/1914
Karel Novák	zemský školní inspektor	1913/1914
Josef Chmelař	okresní školní inspektor	1914/1915–1921/1923
Václav Hrubý	okresní školní inspektor	1923/1924–1928/1929
Josef Zeman	inspektor z ministerstva školství a odborný dozorce nad pomocnými školami a ústavy pro mládež úchylnou	11. 3. 1926
Josef Výborný	školní inspektor z Poděbrad	1929/1930
Josef Řehoř	okresní školní inspektor	15. 10. 1930
Bohumil Zelenka	referent o pomocném školství	1. 1. 1931
Josef Řehoř	okresní školní inspektor	25. 2. 1932–31. 3. 1939 (do trvalé výslužby)
Rudolf Šimek	Zemský dozor na školy a třídy pomocné, jakož i na všechny ostatní ústavy pro mládež úchylnou s československým jazykem vyučovacím	8. 4. 1931, 12. 3. 1935
Jiří Neumann	okresní školní inspektor	1. 4. 1939
PhDr. RNDr. František Štampach	Dozor nad školstvím pro úchylnou mládež v Čechách	1940
Karel Kříž	Okresní školní inspektor	1. 9. 1945–8. 5. 1948 (do výslužby)
Bohuslav Říha	Okresní školní inspektor	8. 5. 1948–11. 10. 1948
B. Flener	Okresní školní inspektor	1948–1951
Josef Šaschl	Okresní školní inspektor	1951
František Fidrmuc	Okresní školní inspektor	1951–?
Jiří Hrozný	Okresní školní inspektor	1959–?
František Šlégr	Okresní školní inspektor	1963–?
Václav Vondráček	Krajský školní inspektor	19. 5. 1964, 4. 6. 1964–1965
Kuneš	Předseda školní komise ONV	4. 6. 1964

Jiří Hrozný	Okresní školní inspektor	1965
Jiří Teplý	Ústřední školní inspektor	1969
Milada Tomková	Okresní školní inspektorka pro zvláštní školy	?
Olga Lukavská	Okresní školní inspektorka pro zvláštní školy	1977
	Ředitel Okresní pedagogicko – psychologické poradny	1. 1. 1978

Poznámky:

- Tabulky znázorňují množství pedagogů, kteří se podíleli na výuce v Pomocné třídě (škole), jejich působení a změny v přidělených ročnících.
- Názorně zobrazují nárůst tříd.
- Poukazují na další důležité osoby (inspektory aj.), kteří se podíleli na chodu Pomocné třídy (školy).
- Veškeré informace pochází z Kroniky pomocné třídy (školy) v Kolíně. Díl 1-4. Týká se ZŠ, MŠ a PŠ Kolín, uloženo ve škole č. i.: 07.
- Záznamy o učitelském sboru končí rokem 1998 (dále dohledatelné v třídních knihách).

11.

POČET ŽÁKŮ POMOCNÉTŘÍDY/ŠKOLY (1912–1973)

Pomocná třída/škola Kolín										
Školní rok	**začátek**			**přibylo**		**ubylo**		**konec**		
	celkem	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	celkem	chlapci	dívky
1912/1913	**17**	10	7	1	3	-	1	**20**	11	9
1913/1914	**17**	12	5	-	2	-	1	**18**	12	6
1914/1915	**18**	11	7	1	1	1	2	**17**	11	6
1915/1916	**18**	10	8	2	-	1	2	**12**	12	5
1916/1917	**18**	8	10	1	1	-	1	**19**	9	10
1917/1918	**13**	6	7	1	1	-	2	**13**	7	6
1918/1919	**12**	6	6	7	1	-	-	**20**	13	7
1919/1920	**16**	11	5	2	-	-	-	**20**	13	7
1920/1921	**15**	13	2	3	2	-	-	**20**	16	4
1921/1922	**16**	15	1	4	1	3	-	**18**	15	3
1922/1923	**18**	16	2	1	3	1	1	**20**	16	4
1923/1924	**18**	15	3	-	1	-	1	**18**	15	3
1924/1925	**15**	12	3	2	2	1	1	**17**	13	4
1925/1926	?	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1926/1927	**19**	14	5	3	1	3	1	**19**	14	5
1927/1928	**18**	11	7	5	2	3	1	**21**	13	8
1928/1929	**22**	14	8	4	2	5	-	**23**	13	10
1929/1930	**20**	12	8	6	2	2	1	**35**	16	9
1930/1931	**27**	17	10	3	4	2	2	**30**	18	12
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**15**	7	8
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**15**	11	4
1931/1932	**36**	21	15	4	1	2	2	**37**	?	?
I. třída	**16**	8	8	?	?	?	?	**17**	10	7
II. třída	**20**	13	7	-	-	-	-	**20**	13	7
1932/1933	**47**	30	17	3	-	1	-	**49**	32	17
I. třída	**14**	9	5	-	-	-	-	**14**	9	5
II. třída	**15**	9	6	2	-	-	-	**17**	11	6
III. třída	**18**	12	6	-	-	-	-	**18**	12	6
1933/1934	**54**	34	20	4	4	4	2	**56**	34	22

I. třída	**16**	10	6	-	1	3	-	**14**	7	7
II. třída	**18**	11	7	4	-	-	-	**22**	15	7
III. třída	**20**	13	7	-	1	1	-	**20**	12	8
1934/1935	**60**	36	24	4	1	3	3	**59**	36	23
I. třída	**16**	9	7	1	-	-	1	**16**	10	6
II. třída	**22**	16	6	-	-	2	-	**20**	14	6
III. třída	**22**	11	11	1	-	-	-	**23**	12	11
1935/1936	**60**	33	27	2	3	2	1	**62**	33	29
I. třída	**16**	5	11	-	2	-	-	**18**	5	13
II. třída	**21**	15	6	-	-	-	-	**21**	15	6
III. třída	**23**	13	10	-	-	-	-	**23**	13	10
1936/1937	**60**	33	27	2	2	4	3	**57**	31	26
I. třída	**16**	7	9	-	-	-	1	**15**	7	8
II. třída	**20**	10	10	-	-	1	-	**19**	9	10
III. třída	**24**	16	8	-	-	1	-	**23**	15	8
1937/1938	**51**	28	23	3	2	3	3	**50**	28	22
I. třída	**12**	7	5	-	-	-	-	**12**	7	5
II. třída	**16**	4	12	-	-	-	1	**15**	4	11
III. třída	**23**	17	6	-	-	-	-	**23**	17	6
1938/1939	**43**	25	18	3	1	1	-	**46**	28	18
I. třída	**15**	10	5	1	-	-	-	**16**	11	5
II. třída	**12**	6	6	1	-	-	-	**13**	7	6
III. třída	**16**	9	7	1	-	-	-	**17**	10	7
1939/1940 – 1944/1945	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1945/1946	**53**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1946/1947	**40**	18	22	5	5	9	8	**33**	14	19
I. třída	**10**	7	3	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**11**	2	9	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**9**	10	19	?	?	?	?	**?**	?	?
1947/1948	**41**	26	15	1		4	2	**41**	27	14
I. třída	**11**	9	2	-	2	1	-	**12**	8	4
II. třída	**13**	6	7	3	-	-	2	**14**	9	5
III. třída	**17**	11	6	-	-	1	1	**15**	10	5
1948/1949	**36**	25	11	?	?	?	?	**45**	28	16
I. třída	**8**	8	-	2	4	-	-	**14**	10	4
II. třída	**13**	7	6	3	2	-	-	**18**	10	8
III. třída	**15**	10	5	-	-	2	1	**12**	8	4

1949/1950	**47**	29	18	?	?	?	?	**45**	?	?
I. třída	**13**	8	5	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**18**	11	7	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**16**	10	6	?	?	?	?	**?**	?	?
1950/1951	**45**	23	24	?	?	?	?	**46**	?	?
I. třída	**10**	4	6	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**17**	9	8	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**18**	10	8	?	?	?	?	**?**	?	?
1951/1952	**46**	?	?	?	?	?	?	**40**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1952/1953	**40**	?	?	?	?	?	?	**46**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1953/1954	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1954/1955	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1955/1956	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1956/1957	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1957/1958	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1958/1959	**?**	?	?	?	?	?	?	**58**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?

III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1959/1960	**64**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1960/1961	**?**	?	?	?	?	?	?	**73**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1962/1963	**?**	?	?	?	?	?	?	**73**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1963/1964	**?**	?	?	?	?	?	?	**75**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1964/1965	**?**	?	?	6	7	1	2	**83**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1965/1966	**97**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1966/1967	**?**	?	?	?	?	?	?	**79**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?

IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1967/1968	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1968/1969	**?**	?	?	?	?	?	?	**94**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1969/1970	**?**	?	?	?	?	?	?	**93**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1970/1971	**?**	?	?	?	?	?	?	**86**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1971/1972	**?**	?	?	?	?	?	?	**95**	?	?
I. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**?**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
1972/1973	**100**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?

I. třída	**17**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
II. třída	**16**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
III. třída	**17**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
IV. třída	**16**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
V. třída	**17**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?
VI. třída	**17**	?	?	?	?	?	?	**?**	?	?

Poznámky:

- Symbol „?“ = není v kronice uvedeno.
- Údaje vychází z kronik Pomocné třídy/školy v Kolíně, tudíž se poznatky o počtu žáků liší (kroniku vedlo více učitelů, každý vedl zápisy jinak, někdo počty zmiňoval, někdo nikoli).
- Jde o zachycení nejdůležitějšího období formace školy, dále pak poznatky k počtu žáků dokud to kronika umožňovala.
- Zachycení počtu žáků na počátku školního roku, během jeho průběhu (nárůst, úbytek) a na konci.
- Zobrazení nárůstu počtu tříd.
- Novodobé poznatky o počtu žáků jsou vedeny v textu práce (nejsou již tak důležité pro formaci školy), jediná změna se objevuje v nárůstu počtu tříd a následného třídění.
- Počty žáků z novodobé podoby školy dohledatelné v třídních knihách.

12.

DARY A DOTACE POMOCNÉ TŘÍDĚ (ŠKOLE)

Rok	Od koho	Co
1927/1928	Krejcarový spolek	polévka pro chudé
1928/1929	Ministerstvo školství a národní osvěty	Spisy do učitelské knihovny, 1 soubor pomůcek ke zkouškám inteligence dle stupnice Fermanovy s 20 zápisníky
	Čsl. Červený kříž a Okresní péče o mládež Kolín	2 krabice cukrovinek
	Firma Jiří Schicht	12 historických obrazů dle akademického malíře Boháče
	Čsl. Červený kříž	Bezplatný odběr časopisů „Lípa“ a „Radost“ (každý rok)
	Krejcarový spolek	Polévka pro chudé
	Místní školní rada	51 knih do žákovské knihovny, 89 knih do učitelské knihovny, sbírku obrazů a učební pomůcky
	Ministerstvo školství a národní osvěty	Spisy do učitelské knihovny
1929/1930	Městská sociální komise	5 párů bot (pro nejchudší)
	Čsl. Červený kříž	Kartáčky na zuby, pasty a mýdla
	Okresní péče o mládež	80Kč,- na podporu mléčné akce (mléko žákům)
	Ministerstvo školství a národní osvěty	1 výtisk – Mík, Postup kreslení na školách obecných i měšťanských
	Okresní školní výbor	1 počítadlo
	Jednota Čsl. Obce legionářské v Kolíně	Spis J. Herbena „Chudý chlapec, který se proslavil“
	Čsl. Červený kříž	Prohlídka chrupu
1930/1931	Okresní péče o mládež	40Kč,- v rámci stravovací akce (nemajetným dětem porce mléka)
	Správa okresního sirotčince Kolín	Celkem 395Kč,- použitých na mléko slabším dětem ze sirotčince (celkem 729 porcí)
1931/1932	Škola	Odběr časopisů pro žáky „Malý čtenář“, „Noviny malých“ a pro učitele „Věštník Pedagogický“,

		„Pedagogické rozhledy“, „Úchylná mládež, „Péče o mládež“
	Dámy z rodičovského sdružení (obecná škola západní Kolín)	Polévka pro chudé (21 dětí z pomocné školy)
	Elektrárenský svaz	36Kč,-
	Okresní péče o mládež	200Kč,-, na podporu mléčné akce 50Kč,-
1932/1933	Škola	Odběr dalších časopisů pro žáky „Mladý svět“, „Mladý čtenář“, „Srdíčko“, „Noviny malých“, pro učitelé další „Rodiče a škola“
	Rodičovské sdružení (obecná škola západní Kolín)	Polévka pro chudé
	Městská sociální komise	Obuv pro 9 žáků
	Okresní úřad	40Kč,- na stravování dětí
	Okresní sbor pro dobrovolnou péči o nezaměstnané v Kolíně	1 poukázka na oděvní látku
	Redakce časopisu „Slovíčko“	4 krabice cenných dárků
	Čsl. Červený kříž	Lístky na stříhání chudých dětí
	p. Karel Žert (statkář)	Při návštěvě věnoval 100Kč,-
	Okresní školní inspektor p. Josef Řehoř	Exemplář mořské hvězdice
	Firma Zikmund Spindler	160 kg prken na ruční chlapecké práce
	Okresní hospodářská záložna	100Kč,- na školní výlet
	Městská spořitelna	100Kč,- na školní výlet
	Záložna (občanská)	100Kč,- na školní výlet
	Okresní péče o mládež	100Kč,- na školní výlet
1933/1934	Redakce časopisu „Slovíčko“	Vánoční dary pro 6 dětí
	Městská sociální komise	6 žáků poukázku na obuv
	Okresní péče o mládež	Mléko pro nejslabší žáky
	Rodičovské sdružení	Polévka pro 36 dětí pomocné třídy
	Společenstvo holičů a vlásenkářů Kolín	Poukázky na stříhání nejchudších dětí
	Okresní péče o mládež	200Kč,- na stravování chudých dětí, 373Kč,- na ošacení chudých dětí
	Městská spořitelna	100Kč,- na školní výlet
	Záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní hospodářská záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní péče o mládež	100Kč,- na školní výlet
	Škola	Odběr dalších časopisů pro učitele „Věštník odboru Klubu čsl. turistů v Kolíně“

	Okresní školní fond	Nástěnná mapa Evropy a obraz Mikoláše Alše, 33 žákovských knih, 39 učitelských knih, učební pomůcky
1934/1935	Včelařský spolek	med
	Redakce časopisu „Slovíčko“	6 balíčků darů pro nejchudší
	Okresní péče o mládež	201 porcí mléka, 200Kč,- na stravování, 400Kč,- na ošacení
	Městská sociální komise	12 dětí obuv
	Místní školní rada	11 dětí obuv, kabáty, svetry,
	Škola	obraz 23 dětí obuv, ošacení
	Rodičovské sdružení	Polévka pro chudé
	Městská spořitelna	100Kč,- na školní výlet
	Záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní hospodářská záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní péče o mládež	100Kč,- na školní výlet
	p. V. Formánek	6 exemplářů vycpaných ptáků
	Továrna Vacuum Oil Comp. akc. spol.	Kolekce továrních výrobků
	Notář p. Došek a velkoobchodník p. Sachsel	71Kč,-
	Záložna	Učitelská kniha „Balada o mrtvém ševci a mladé tanečnici“
	Státní nakladatelství	2 knihy „Bílé zlato“
	Škola	Odběr dalších časopisů pro žáky „Naše Republika“, „Kašpárkovy noviny“, „Knihovnička mládí“, pro učitele „Občan a škola“, „Příruční slovník jazyka českého“
	Okresní školní fond	Pomůcka Sufluenční elektrika Wimshurstova
1935/1936	Okresní péče o mládež	400Kč,- na ošacení 8 dětí, 25kg mouky, 5kg čočky, 25kg krup, 25kg krupek, 25kg rýže, 10kg hrachu, 200kg brambor, 25 bochníků chleba
	Redakce časopisu „Slovíčko“	5 balíčků ošacení, 4 páry bot
	Obecní škola Veletov	Balíček nošeného ošacení
	Firma A. Erhart	6 baretů
	Sociální komise městského úřadu Kolín	Boty pro 13 dětí
	Místní školní rada	10 dětem ošacení, boty
	Škola	6 dětem ošacení, obuv

	Zástupci nezaměstnaných	5 dětem obuv
	Okresní školní výbor	Obraz zajíce, do učitelské knihovny spis „Macan“
	Zemské ústředí péče o mládež v Praze	4 obrazy prezidenta T. G. Masaryka
	Společenstvo holičů a kadeřníků Kolín	Poukázky na stříhání nejchudších dětí
	Notář p. Došek a velkoobchodník p. Sachsel	70Kč,-
	p. Karel Štembera	Obdaroval 6 dětí o Vánocích
	Městská spořitelna	100Kč,- na školní výlet
	Záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní hospodářská záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní péče o mládež	100Kč,- na školní výlet
	Národní podnik obchodní a průmyslový Praha	„Postup výroby tužek“
	Rodičovské sdružení	Polévka pro chudé
	Okresní péče o mládež	Předplatné časopisu „Úchylná mládež“
1936/1937	Okresní péče o mládež	400Kč,- na ošacení a obuv pro chudé děti, 150kg brambor
	p. MUDr. Vincenc Staněk	ošacení a obuv pro 22 dětí
	Redakce časopisu „Slovíčko“	Pro 5 dětí 2 páry not, chlapecké šaty, dětské zimní prádlo,
	Rodiče dětí	40Kč,- na vánoční strom
	Obecní škola Veletov	Balík nošeného ošacení
	Notář p. Došek a velkoobchodník p. Sachsel	50Kč,-
	Spolek „Český slepecký tisk“	Zaslal škole diplom za pomoc
	Městská spořitelna	100Kč,- na školní výlet
	Záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní hospodářská záložna	100Kč,- na školní výlet
	Rodičovské sdružení	Polévka pro chudé
	Děti	50Kč na „Český slepecký tisk“, 11Kč,- na „Ochrana matek a dětí v Kolíně“
	Radiojournal	Časopis „Rozhlásek“
	Okresní péče o mládež	Předplatné dalšího časopisu „V dětech je národ věčný“
	Dotace místní školní rady	Nové knihy do knihovny
1937/1938	Okresní péče o mládež	400Kč,- na ošacení a obuv pro chudé
	Okresní hospodářská záložna	200Kč,- na podporu nemajetných žáků

	Městský úřad	Obuv pro 15 dětí
	Restaurátor p. František Zelenka	Každý pátek 15 porcí polévky
	Redakce časopisu „Slovíčko“	Obuv pro 7 chudých dětí
	Místní školní rada	Ošacení pro 4 děti
	Okresní školní výbor	Brožurky „Jde o oči vašich dětí“ (pro rodiče)
	Matka žákyně Boženy Skálové	20Kč,- na vánoční strom
	pí. Anna Strnadová	50Kč,-
	Městská spořitelna	100Kč,- na školní výlet
	Záložna	100Kč,- na školní výlet
	Okresní hospodářská záložna	100Kč,- na školní výlet
	Rodičovské sdružení	Polévka pro chudé
	Učitelský sbor	1% měsíčního platu (celkem 65Kč,-) pro učitelskou knihovnu, 1% měsíčního platu (celkem 65Kč,-) po dobu 6 měsíců na obranu státu
	Děti	50Kč,- na obranu státu
	Dotace místní školní rady	Nové knihy do knihovny
1938/1939	Děti	Pomoc potřebnějším menší finanční částkou
	Okresní hospodářská záložna	200K,-
	Záložna	100K,-
	pí. Marie Černá	50 vuřtů
	Majitelka uzenářského závodu pí. Božena Skálová	20K,- na vánoční nadílku
	Truhlář p. Jan Soucha	20K,- na vánoční nadílku
	Újezdní školní rada	Ošacení pro 6 dětí
	Okresní péče o mládež	400K,-
	Redakce časopisu „Slovíčko“	6 balíčků s ošacením
	Obchodní firma Julius Weis	Obleky pro 5 chlapců, zimní kabáty pro 3 chlapce
	Obchodní firma O. Střechovský	100 sešitů, 100 poznámek, 2 tucty tužek, 2 tucty držátek, 2 krabice psacích per
	ČČKr	2 krabičky drobných dárků
	Rodičovské sdružení	Polévka pro chudé
1945/1946	Čsl. Červený kříž	100Kčs,-, 23 kelímků včelího medu
	Sociální péče	15l ovocné šťávy
	Americký Č. kříž	Pro 12 dětí kondenzované mléko
1946/1947	Americký Č. kříž	3 krabičky dárků, 5 sáčků bonbonů, ošacení pro 18 dětí, čokoláda, kakao
	Sociální péče	8kg citrónů,
	Čsl. Červený kříž	Odběr časopisu pro učitele „Zdravý svět pro

		všechny třídy“, pro děti „Brouček“, „Sedmihlásek“, gumové boty pro 4 žáky
	Újezdní školní úřad	Odběr časopisů pro učitele „Kulturní služba“, Svět v obrazech“, „Péče o mládež“, „Občanská výchova“, „Pedagogické rozhledy“, „Příruční slovník jazyka českého“, 5 knih do učitelské knihovny, 5 učebních pomůcek, 30kg jablek
	Okresní péče o mládež	Několik lahví rybího tuku, 2000Kčs,-
	Anglický Č. kříž	Čokoláda, kakao
	Kanadský Č. kříž	mouka
	Žáci (sociálně silnější)	150Kčs,- na mléko a rohlíky
	Rada čsl. žen	500Kčs,- na vyvařování
	Týden dětské radost	Sáčky s pamlsky
	Učitelský sbor	1% z měsíčního platu na akci „Výzva Spojených národů na pomoc dětem“
1947/1948	Ministerstvo informací	Odběr časopisů pro učitele „Škola a svět“, „Svět v obrazech“
	Újezdní školní rada	Odběr časopisů pro učitele „Kulturní služba“, „Tělesná výchova mládeže“, „Příruční slovník jazyka českého“
1948/1949	Firma Kaška	Hry a obrázky ze života Němcové
	Újezdní školní rada	5000Kčs,-
	Okresní péče	1000Kčs,- jako náhradu za krádež, 800Kčs,- za velikonoční úklid, 2000Kčs,- pro sirotky
1949/1950	Čsl. Červený kříž	Odběr dalšího časopisu „Mladý hlas“
	Ministerstvo informací	Odběr dalších časopisů pro učitele „Nápravná pedagogika“, „Školství a osvěta“
1950/1951	Dotace ONU	Loutkové divadlo
	Učitelský sbor	180Kčs,- fondu míru a solidarity
	MŠVU	2 hoblice, 24 lavic
	Krejcarový spolek	7000Kčs,-
	Ministerstvo informací	Odběr dalších časopisů „TVM“, „Výtvarná výchova“, „Komenský“, „Společenské nauky ve škole“, „Nápravná pedagogika“, „Slovanský přehled“
1954/1955	MNV	Smyslové hry, gramofon, gramofonové desky, 2 kovové židle, 3 tkalcovské stavy
	ONV	1000Kčs,-
1955/1956	2 zástupci z drožďárny	Knižní dar v ceně 500Kčs,-

1972/1973	Učitelský sbor	2% z platu na pomoc vietnamskému lidu, 1% z platu na výstavbu plaveckého stadionu v Kolíně

Poznámky:

- Veškeré možné dary a dotace, které byly uvedeny v Kronikách pomocné třídy/školy.
- Velice důležitá pomoc škole, která napomohla k formaci, udržitelnosti a rozvoje školy.
- Škola byla podporována nejenom ministerstvem, Čsl. Červeným křížem, velkými firmami, spolky, sdruženími aj., ale i učiteli, rodiči, jednotlivci i samotnými žáky.
- Sebemenší pomoc byla využita k prospěchu školy.
- Od pomoci na stravu (polévky, mléko apod.) až po vyšší finanční částky.
- Největší rozmach dárcovství: 40. léta 20. století

13.

DNEŠNÍ PODOBA ŠKOLY

Tabulky jsou sestrojeny dle poslední zveřejněné výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2012/2013.

1. Žáci a výuka

1.1. Děti/žáci podle typu školy/školského zařízení (k 30. 9. 2012)

Typ školy/ŠZ	Děti/žáci	Počet tříd (u ŠD/ŠK počet oddělení)	Průměr počet dětí/žáků na třídu (oddělení)
MŠ speciální	20	2	10
MŠ při zdravotnickém zařízení	10	1	10
ZŠ praktická	104	9	11,6
ZŠ speciální	47	7	6,7
ZŠ při zdravotnickém zařízení	-	-	-
Přípravný stupeň ZŠ spec.	-	-	-
Praktická škola	13	2	6,5
Školní družina/klub	54/58	5/4	10,8/14,5

Poznámky:

- Tento rok nebyla zřízena přípravná třída.
- Podle rehabilitačního programu pomocné školy se vzdělávalo 7 žáků, podle IVP 68 žáků, podle § 42 školského zákona se nevzdělával žádný žák.
- V MŠ byl vzděláván jeden cizí státní příslušník.
- Z jiného kraje do školy nikdo nedojíždí.

1.2. Děti/žáci podle druhu zdravotního postižení (k 30. 9. 2012)

Druh postižení	MŠ	ZŠ	Přípravný stupeň	Praktická škola
Mentální postižení	6	98	-	2
z toho těžké mentální postižení	-	1	-	-
z toho hluboké mentální	-	-	-	-

postižení				
Sluchové postižení	-	-	-	-
z toho neslyšící	-	-	-	-
Zrakové postižení	-	-	-	-
z toho nevidomí	-	-	-	-
Vady řeči	2	-	-	-
Tělesné postižení	-	-	-	-
Souběžné postižení více vadami	10	39	-	7
z toho hluchoslepí	-	-	-	-
Vývojové poruchy učení	-	-	-	-
Vývojové poruchy chování	-	-	-	-
Autismus	-	13	-	4
Bez zdravotního postižení	10	-	-	-

1.3. Prospěch a docházka žáků všech ročníků celkem (k 30. 6. 2013)

Prospěch a docházka žáků všech ročníků	**Počet žáků**
Základní škola praktická	
Žáci celkem	98
Prospěli s vyznamenáním	24
Prospěli	67
Neprospěli	7
z toho opakující ročník	3
Průměrný prospěch žáků	1,99
Průměrný počet zameškaných hodin na žáka/ neomluvených	96.98 / 9,69
Základní škola speciální	
Žáci celkem	57
Prospěli s vyznamenáním	3
Prospěli	40
Neprospěli	5
z toho opakující ročník	0
Průměrný prospěch žáků	Slovní hodnocení
Průměrný počet zameškaných hodin na žáka/z toho neomluvených	86,62 / 3,25
Praktická škola	
Žáci celkem	13

Prospěli s vyznamenáním	5
Prospěli	8
Neprospěli	0
z toho opakující ročník	0
Průměrný prospěch žáků	1,60
Průměrný počet zameškaných hodin na žáka/z toho neomluvených	54,77 / 0

Poznámky:

- Počet žáků hodnocených slovně: 60
  ZŠ praktická: ve všech předmětech 3 žáci
  ZŠ speciální: ve všech předmětech 57 žáků
- Komisionální zkoušky ZŠ praktické: 8 žáků s celkovým počtem 21 komisionálních zkoušek za celý rok. Důvodem byl nedostatečný prospěch nebo vysoká absence.
- ZŠ speciální: 5 žáků s celkovým počtem 30 komisionálních zkoušek za celý rok. Důvodem byl vysoký počet zameškaných hodin a vzdělávání podle par. 41. Jeden žák neprospěl (opakuje 1. ročník) a přešel do jiného vzdělávacího programu.
- Průměrná docházka dětí do mateřské školy byla 6,3.

1.4.Chování žáků (k 30. 6. 2013)

Typ školy	**Hodnocení chování**		
	velmi dobré	**uspokojivé**	**neuspokojivé**
Základní škola praktická	84	8	6
ZŠ speciální	56		1
Praktická škola	13		

Poznámky:

- Důvody pro snížení známek: neomluvené hodiny, soustavné porušování školního řádu.
- Udělena napomenutí třídního učitele, třídní důtky a důtky ředitele školy.

1.5. Absolventi školy – přijímací řízení na vyšší typ školy (k 30. 6. 2013)

Typ školy	Počet absolventů	Přijati do PrŠ	Přijati do OU	Přijati na jinou SŠ	Nepodali přihlášku
ZŠ praktická	9	-	3	-	6
ZŠ speciální	1	1	-	-	-
Praktická škola	-	-	-	-	-

Poznámky:

- Žáci ukončili povinnou školní docházku v 7., 8. a 9. ročníku.
- Základní vzdělání nezískalo 6 žáků.
- Vzdělávání ukončilo 17 žáků z důvodu změny bydliště.
- Žádný žák nepřestoupil na běžnou základní školu.

1.6. Údaje o nezaměstnanosti absolventů praktické školy

Kód a název oboru	Počet absolventů (školní rok 2011/2012)	Z nich počet nezaměstnaných (duben 2013)
79-01-C/01 ZŠ praktická	9	-
79-01-B/01 + 79-01-B/001 ZŠ speciální	3	-

2. Pracovníci a škola

2.1. Základní údaje o pracovnících školy (k 30. 9. 2012)

Počet pracovníků				Počet žáků na přepočtený počet pedagog. prac.
celkem fyzický/přepočtený	**nepedagogických fyzický/přepočtený**	**pedagogických fyzický/přepočtený**	**Pedagogických (s odbornou kvalifikací [1)])**	
49 / 45,185	7 / 7,343	42 / 37,842	26	4,809

[1] ve smyslu zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Poznámky:

- Počet pedagogů bez kvalifikace speciální pedagogiky:
- stále studuje: 7 pedagogů
- kvalifikace: speciální pedagogika v MŠ: 2 pedagogové
- dostudovali k 30. 6. 2013 – Mgr. – obor speciální pedagogika: 1 pedagog
- dostudovali k 30. 6. 2013 – Bc. – obor speciální pedagogika: 1 pedagog
- dostudovali k 30. 6. 2013 – kurz asistent pedagoga: 2 asistenti pedagoga
- dostudovali k 30. 6. 2013 – DiS. – speciální pedagogika: 1 pedagog

2.2. Věková struktura pedagogických pracovníků (k 30. 9. 2012)

Počet	**do 30 let**	**31 – 40 let**	**41 – 50 let**	**51 – 60 let**	**nad 60 let**	**Z toho důchodci**	**Průměrný věk**
Celkem	7	18	13	7	2	2	41,04
z toho žen	6	16	12	7	2	2	41,65

2.3. Pedagogičtí pracovníci – podle nejvyššího dosaženého vzdělání (k 30. 9. 2012)

Počet pedagogických pracovníků – dosažené vzdělání				
vysokoškolské (magisterské a vyšší)	**vysokoškolské (bakalářské)**	**vyšší odborné**	**střední**	**základní**
19	8	2	18	0

3. Zajištění výuky

3.1. Učitelé s odbornou kvalifikací v oboru vzdělání ZŠ praktická (k 30. 9. 2012)

Předmět	**Celkový počet hodin/týden**	**Z toho odučených učiteli s odbornou kvalifikací v příslušném oboru**
Český jazyk	57	20

Anglický jazyk	8	6
Matematika	47	17
Informatika	6	4
Dějepis	4	0
Prvouka	7	0
Přírodověda	4	4
Vlastivěda	3	3
Občanská výchova	4	4
Fyzika	4	4
Chemie	1	1
Přírodopis	4	4
Zeměpis	4	0
Hudební výchova	9	0
Výtvarná výchova	10	3
Výchova ke zdraví	2	2
Tělesná výchova	28	22
Pracovní činnosti	32	11
Svět práce	2	0
Volitelné předměty	3	0
Celkem	**240**	**105**

3.2. Učitelé s odbornou kvalifikací v oboru vzdělání ZŠ speciální (k 30. 9. 2012)

Předmět	**Celkový počet hodin/týden**	**Z toho odučených učiteli s odbornou kvalifikací v příslušném oboru**
Čtení	18	9
Psaní	12	6
Řečová výchova	8	4
Matematika	18	10
Informatika	3	2
Věcné učení	5	0
Člověk a spol.	7	6
Člověk a přír.	11	5
Výtvarná výchova	6	2
Tělesná výchova	20	8
Pracovní výchova/ Pracovní činnosti	34	17
Speciálně pedagogická péče/ komunikace	5	3

Smyslová výchova	4	4
Hudební výchova	13	1
Rozumová výchova	3	3
Pohybová výchova	2	2
Rehabilitační tělesná výchova	4	2
Volitelné předměty	2	2
Celkem	**178**	**86**

3.3. Učitelé s odbornou kvalifikací v oboru vzdělání Praktické školy (k 30. 9. 2012)

Předmět	**Celkový počet hodin/týden**	**Z toho odučených učiteli s odbornou kvalifikací v příslušném oboru**
Český jazyk a literatura	4	2
Matematika	4	2
Občanská výchova	2	1
Informatika	1	0
Přírodověda	4	2
Hudební výchova	3	1
Výtvarná výchova	2	1
Výchova ke zdraví	2	1
Tělesná výchova	4	3
Rodinná výchova	6	3
Příprava pokrmů	10	5
Ruční práce	12	1
Celkem	**54**	**22**

Poznámky:

- Personální změny ve školním roce:
    - nastoupilo 10 pedagogických pracovníků včetně asistentů pedagoga
    - jeden pedagog je absolventem Univerzita J. A. Komenského (obor speciální pedagogika)
    - jeden pedagog je absolventem Střední zdravotnické školy v Kolíně s dalším studiem na Vyšší odborné škole pedagogicko a sociální
    - odešel jeden pedagog a jeden asistent pedagoga

4. Ekonomika a škola

4.1. Základní údaje o hospodaření školy

Základní údaje o hospodaření školy v tis. Kč		Za rok 2012 (k 31. 12.)		Za 1. pol. roku 2013 (k 30. 6.)	
		Činnost		Činnost	
		Hlavní	Doplňková	Hlavní	Doplňková
1.	**Náklady celkem**	21 292 781,93	0	11 354 262,96	0
2.	**Výnosy celkem**	21 261 704,06	0	11 238 657,88	0
z toho	příspěvky a dotace na provoz	21 021 502,00	0	11 075 197,26	0
	ostatní výnosy	240 202,06	0	163 460,62	0
3.	**Hospodářský výsledek před zdaněním**	- 31 077,87	0	- 115 605,08	0

4.2. Přijaté příspěvky a dotace

Přijaté příspěvky a dotace v tis. Kč			Za rok 2012 (k 31. 12.)
1.	**Přijaté dotace ze státního rozpočtu celkem (INV)**		0
2.	**Přijaté dotace z rozpočtu kraje (včetně vrácených příjmů z pronájmu) celkem (INV)**		0
3.	**Přijaté příspěvky a dotace na neinvestiční výdaje ze státního rozpočtu přes účet zřizovatele (MŠMT apod.) celkem (NIV)**		19 279 077,00
z toho	přímé vzdělávací výdaje celkem (UZ 33 353)		19 076 518,00
	z toho	mzdové výdaje (platy a OPPP)	14 104 378,00
	ostatní celkem[1] (např. UZ 33 013, 33 163,… - vypsat všechny)		202 559,00
	z toho	UZ 33 025 – Kompenzační pomůcky	23 000,00
		UZ 33166 – Sportovní hry žáků	11 372,00
		UZ 33457 – Asistent pedagoga pro soc. znevýhodněné žáky	168 187,00
4.	**Přijaté příspěvky a dotace na neinvestiční výdaje z rozpočtu kraje celkem (NIV)**		1 742 425,00
z toho	běžné provozní výdaje celkem (UZ 008)		1 742 425,00
	ostatní účelové výdaje celkem[1] (vypsat všechny – např. UZ 001, 002, 003…)		0
5.	**Z jiných zdrojů (sponzorské dary, strukturální fondy EU, FM EHP/Norsko atd.)**		Dary 228 303,42 OP VK

		320 346,64 Šablony SŠ 191 903,40

Poznámky:

- Hospodaření v roce 2012 bylo nevyrovnané:
  - hospodářský výsledek = – 31 077,87 Kč,-
- Provozní náklady vzrostly o 203.423,18 Kč oproti školnímu roku 2011/2012.
  - spotřeba energií vzrostla o 136.936,43 Kč, konkrétně spotřeba tepla (dlouhá a tuhá zima, únik tepla skrz netěsnící stará okna, těžko vytopitelné místnosti, vysoké stropy, těžko nastavitelná regulace teploty ve třídách)
- Škola maximálně šetří, ale provozní náklady rostou.
- Za rok 2012 činily finanční dary 228 303,40 Kč,-.
  - využití: nákup laminátoru, pořádání zimní a letní paralympiády, cyklistické závody, ubytování a doprava žáků (Rohozec – ZŠ speciální), potřeby MŠ, ZŠ a autistické třídy, skluzavky na školní hřiště, chodítko pro děti s postižením, prevence kriminality, čluny, záchranné vesty, I-Pady.
- Dne 30. 6. 2012 ukončení projektu v rámci OP VK – CZ.1.07/1.2.05/02.0003.
- Započala realizace projektu „šablony“ – Finanční gramotnost – pomalu, ale jistě.